

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๗ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการศึกษาข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาและแนวทางในมุมมองประชาชน ต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารเทศบาลบ้านแม่อำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

๔.๕ ผลจากการสัมภาษณ์

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อปี และตำแหน่งหรือหน้าที่ในหมู่บ้าน/ชุมชน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๓๗๗)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๒๔๖	๖๕.๘
หญิง	๑๓๑	๓๔.๒
รวม	๓๗๗	๑๐๐
อายุ		
๑๘ – ๓๐ ปี	๕๕	๑๔.๖
๓๑ – ๔๐ ปี	๙๙	๒๖.๓
๔๑ – ๕๐ ปี	๘๖	๒๒.๘
๕๑ – ๖๐ ปี	๘๖	๒๒.๘

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

(n=๓๗๗)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	๑๓	๓.๔
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๕	๔.๐
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๘๘	๔๙.๙
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๘๗	๒๓.๑
ปริญญาตรี	๗๒	๑๙.๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๒	๐.๕
รวม	๓๗๗	๑๐๐
อาชีพ		
เกษตรกร	๑๕	๓.๙
ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	๑๕	๔.๐
รับจ้างทั่วไป	๑๘๘	๔๙.๙
รับราชการ	๘๗	๒๓.๑
รัฐวิสาหกิจ	๗๒	๑๙.๑
เกษตรกร	๑๕	๓.๙
เกษตรกร	๑๕	๓.๙
รวม	๓๗๗	๑๐๐
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท	๔	๑.๑
๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๖๖	๔๔.๐
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๗๕	๑๙.๙
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๕๕	๑๔.๖
๒๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท	๕๗	๑๕.๑
ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท	๔	๑.๑
๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๖๖	๔๔.๐
มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	๒๐	๕.๓
รวม	๓๗๗	๑๐๐
ตำแหน่งหรือหน้าที่ในหมู่บ้าน/ชุมชน		
สมาชิกสภา อบต.	๓๕	๙.๓
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	๔๘	๑๒.๗
กลุ่มเกษตรกร	๓๘	๑๐.๑
กลุ่มแม่บ้าน	๑๘๒	๔๘.๓
กลุ่มผู้สูงอายุ	๔๔	๑๑.๗

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

(n=๓๗๗)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งหรือหน้าที่ในหมู่บ้าน/ ชุมชน		
ประชาชนในพื้นที่	๒๕	๖.๖
คณะกรรมการหมู่บ้าน	๕	๑.๓
รวม	๓๗๗	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่” จำแนกได้ดังนี้

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน ๒๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๘ และเพศหญิง มีจำนวน ๑๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๑ – ๔๐ ปี มีจำนวน ๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓ รองลงมา ๔๑ - ๕๐ ปี และ ๕๑ – ๖๐ ปี มีจำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘ และน้อยที่สุด ๖๑ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน ๑๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙ รองลงมาคือ ระดับอนุปริญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน ๘๗ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑ และน้อยที่สุดคือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีเพียง ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป มีจำนวน ๑๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙ รองลงมา รับราชการ จำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑ และน้อยที่สุด คือ เกษตร และ ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย มีจำนวน ๑๕ คน ร้อยละ ๔

รายได้เฉลี่ย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีรายได้ ๕,๐๐๐- ๑๐,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๑๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔ รองลงมา คือมีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๙ และน้อยที่สุดคือมีรายได้ ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๔ คนคิดเป็นร้อยละ ๑.๑

ตำแหน่งหรือหน้าที่ในหมู่บ้าน/ ชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มแม่พ่อบ้าน มีจำนวน ๑๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๓ รองลงมา คือกลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีจำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗ และน้อยที่สุดคือ กลุ่มคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง ๕ ได้แก่ ด้าน ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกัน ด้านคุณธรรม แสดงด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม

(n=๓๗๗)

การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านความพอประมาณ	๔.๓๒	๐.๕๕๘	มาก
๒. ด้านการมีเหตุผล	๔.๒๕	๐.๕๙๐	มาก
๓. ด้านความภูมิคุ้มกัน	๔.๒๕	๐.๖๐๑	มาก
๔. ด้านความรอบรู้	๔.๒๗	๐.๕๘๗	มาก
๕. ด้านคุณธรรม	๔.๐๔	๐.๕๘๓	มาก
รวม	๔.๐๖	๐.๕๘๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับ ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๐.๕๘๔) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ สามารถเรียงลำดับความคิดเห็นของประชาชนได้ดังนี้ ความคิดเห็นด้านความพอประมาณมีระดับสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๓๒$ S.D.= ๐.๕๕๘) รองลงมา คือ ด้านความรอบรู้ ($\bar{X} = ๔.๒๗$, S.D. = ๐.๕๘๗) ปานกลาง คือ ด้านการมีเหตุผลและด้านความภูมิคุ้มกัน ด้านการมีเหตุผล ($\bar{X} = ๔.๒๕$, S.D. = ๐.๕๙๐) ด้านความภูมิคุ้มกันเหตุผล ($\bar{X} = ๔.๒๕$, S.D. = ๐.๖๐๑) และน้อยที่สุด คือด้านคุณธรรมรู้ ($\bar{X} = ๔.๐๔$, S.D. = ๐.๕๘๓)

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความพอประมาณ (รู้จักความพอดี อยู่พอดี กินพอดีตามอัตภาพ พึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีคุณธรรมด้วยพอเพียง)

(n=๓๗๗)

ด้านความพอประมาณ (รู้จักความพอดี อยู่พอดี กินพอดีตามอัตภาพ พึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีคุณธรรมด้วยพอเพียง)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนยึดทางสายกลางรู้จักพอพอดี พอประมาณ	๔.๔๔	๐.๕๒๓	มาก
๒.เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ เพื่อการบริโภคในเบื้องต้นเกษตรทฤษฎีใหม่	๔.๓๖	๐.๔๙๗	มาก
๓.เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ในการพึ่งตนเอง	๔.๒๖	๐.๕๔๘	มาก
๔.เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักอนุรักษ์พลังงาน ประหยัดน้ำไฟฟ้า และน้ำมันเชื้อเพลิง	๔.๒๖	๐.๖๐๑	มาก
๕.เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชน มีชีวิตที่เรียบง่ายประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ตามแนวพระราชดำริ “พออยู่พอกิน พอใช้”	๔.๒๖	๐.๖๒๓	มาก
รวม	๔.๓๒	๐.๕๕๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า การส่งเสริมชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความพอประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๒$ S.D.= ๐.๕๕๘) โดยการแยกแต่ละประการได้ดังนี้ ได้แก่ เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนยึดทางสายกลางรู้จักพอ พอดี พอประมาณ มากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๔๔$ S.D.= ๐.๕๒๓) รองลงมาเทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ เพื่อการบริโภคในเบื้องต้นเกษตรทฤษฎีใหม่ ($\bar{X} = ๔.๓๖$ S.D.= ๐.๔๙๗) และน้อยที่สุดได้แก่ เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ในการพึ่งตนเอง ($\bar{X} = ๔.๒๖$ S.D.= ๐.๕๔๘) เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชน มีชีวิตที่เรียบง่ายประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยตามแนวพระราชดำริ “พออยู่พอกิน พอใช้” ($\bar{X} = ๔.๒๖$ S.D.= ๐.๖๒๓) เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักอนุรักษ์พลังงาน ประหยัดน้ำไฟฟ้า และน้ำมันเชื้อเพลิง ($\bar{X} = ๔.๒๖$ S.D.= ๐.๖๐๑)

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความมีเหตุผล (ความเข้าใจด้วยเหตุผลและผลอย่างเหมาะสมจากความรู้ ภูมิปัญญา สังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น มาปรับแก้ปัญหา และพึ่งตนเองให้ได้อย่างรอบคอบ)

(n=๓๗๗)

ด้านความมีเหตุผล (ความเข้าใจด้วยเหตุผลและผลอย่างเหมาะสมจากความรู้ ภูมิปัญญา สังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น มาปรับแก้ปัญหาและพึ่งตนเองให้ได้อย่างรอบคอบ)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมในกิจกรรม เช่น รวมกลุ่มจัดตั้งสหกรณ์เพื่อรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิตในชุมชน	๔.๓๑	๐.๕๘๑	มาก
๒. เทศบาลส่งเสริมการสร้างค่านิยมให้ชุมชนยอมรับคุณค่าความดีของบุคคลจากคุณธรรมจริยธรรมที่ปรากฏไม่ใช้การยกย่องยอมรับนับถือตามฐานะและทรัพย์สิน	๔.๒๘	๐.๖๐๓	มาก
๓. เทศบาลส่งเสริมสร้างค่านิยมให้ประชาชนจัดเวทีชาวบ้านเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนในการใช้ชีวิตประจำวันซึ่งกันและกัน	๔.๒๐	๐.๕๔๕	มาก
๔. เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนจัดกิจกรรมสร้างวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น โครงการงานศพดเลียงสุรา น้ำอวดมแทน เป็นต้น	๔.๒๕	๐.๖๒๗	มาก
๕. เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนจัดประกาศคุณค่าความดีของบุคคลที่ดำเนินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงจนประสบความสำเร็จ	๔.๒๓	๐.๕๙๕	มาก
รวม	๔.๒๕	๐.๕๙๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า การส่งเสริมชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความมีเหตุผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๒๕ S.D.= ๐.๕๙๐) โดยการแยกแต่ละประการได้ดังนี้ ได้แก่ เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมในกิจกรรม เช่น รวมกลุ่มจัดตั้งสหกรณ์เพื่อรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิตในชุมชนมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๓๑ S.D.= ๐.๕๘๑) รองลงมาคือ เทศบาลส่งเสริมการสร้างค่านิยมให้ชุมชนยอมรับคุณค่าความดีของบุคคลจากคุณธรรม จริยธรรมที่ปรากฏไม่ใช้การยกย่องยอมรับนับถือตามฐานะและทรัพย์สิน ($\bar{X}$ = ๔.๒๘ S.D.= ๐.๖๐๓) เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนจัด

กิจกรรมสร้างวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น โครงการงานศพดเลียงสุรา น้ำอ้อมแทน เป็นต้น ($\bar{X} = ๔.๒๕$ S.D.= ๐.๖๒๗) เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนจัดประกวดคุณความดีของบุคคลที่ดำเนินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงจนประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = ๔.๒๓$ S.D.= ๐.๕๙๕) และน้อยที่สุด คือ เทศบาลส่งเสริมสร้างค่านิยมให้ประชาชนจัดเวทีชาวบ้านเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนในการใช้ชีวิตประจำวันซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = ๔.๒๐$ S.D.= ๐.๕๔๕)

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความมีภูมิคุ้มกัน (การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อโครงการกิจกรรมต่างๆ และการดำเนินงานของชุมชนเพื่อตอบสนองปัญหาโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างแท้จริงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล)

(n=๓๗๗)

ด้านความมีภูมิคุ้มกัน (การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อโครงการกิจกรรมต่าง ๆ และการดำเนินงานของชุมชนเพื่อตอบสนองปัญหาโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างแท้จริงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. เทศบาลส่งเสริมชุมชนให้มีการพึ่งตนเองได้ให้พ้นจากความยากจนให้สามารถพออยู่พอกิน ไม่เดือดร้อน	๔.๒๐	๐.๕๔๕	มาก
๒. เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนมีการพึ่งพาช่วยเหลือกัน เช่น การลงแขกเกี่ยวข้าว การใช้แรงงานสัตว์ การใช้เทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน กองทุนเครื่องจักรกล	๔.๒๗	๐.๕๙๓	มาก
๓. เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนงดการก่อกวนในกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	๔.๒๕	๐.๖๒๗	มาก
๔. เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนมีการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมด้วยใช้ภูมิปัญญาเป็นต้น เช่นการปลูกพืชสมุนไพรไว้ใช้เอง เป็นการดูแลสุขภาพแบบแพทย์แผนไทยเบื้องต้น	๔.๓๐	๐.๖๔๓	มาก
๕. เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนสร้างค่านิยมในการพึ่งตนเองลดละเลิกอบายมุข และสิ่งเสพติดทุกชนิด	๔.๒๓	๐.๕๙๕	มาก
รวม	๔.๒๕	๐.๖๐๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า การส่งเสริมชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความมีภูมิคุ้มกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๒๕ S.D.= ๐.๖๐๑) โดยการแยกแต่ละประการได้ดังนี้ ได้แก่ เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนมีการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมด้วยใช้ภูมิปัญญาเป็นต้น เช่นการปลูกพืชสมุนไพรไว้ใช้เอง เป็นการดูแลสุขภาพแบบแพทย์แผนไทยเบื้องต้น ($\bar{X}$ = ๔.๓๐ S.D.= ๐.๖๔๓) รองลงมา คือ เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนมีการพึ่งพาช่วยเหลือกัน เช่น การลงแขกเกี่ยวข้าว การใช้แรงงานสัตว์ การใช้เทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน กองทุนเครื่องจักรกล ($\bar{X}$ = ๔.๒๗ S.D.= ๐.๕๙๓) เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนงดการก่อกวนในกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ($\bar{X}$ = ๔.๒๕ S.D.= ๐.๖๒๗) เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนสร้างค่านิยมใน

การฟังตนเอง ลดละเลิกอบายมุข และสิ่งเสพติดทุกชนิด ($\bar{X} = ๔.๒๕$ S.D.= ๐.๖๒๗) และน้อยที่สุด คือ เทศบาลส่งเสริมชุมชนให้มีการฟังตนเองได้ให้พ้นจากความยากจนให้สามารถพออยู่พอกิน ไม่เดือดร้อน ($\bar{X} = ๔.๒๐$ S.D.= ๐.๕๔๕)

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความรอบรู้ (การมีความรู้ร่วมกันในการจัดการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ หนี้สิน ดิน น้ำ ป่า ข้าว ปลาอาหาร การออม การผลิต การบริโภค การลงทุน สุขภาพ สิ่งแวดล้อมทั้งด้านข่าวสารและเทคโนโลยี)

(n=๓๗๗)

ด้านความรอบรู้ (การมีความรู้ร่วมกันในการจัดการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ หนี้สิน ดิน น้ำ ป่า ข้าว ปลาอาหาร การออม การผลิต การบริโภค การลงทุน สุขภาพ สิ่งแวดล้อมทั้งด้านข่าวสารและเทคโนโลยี)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนได้เรียนรู้ในนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในทางทฤษฎีและปฏิบัติ	๔.๓๓	๐.๖๐๐	มาก
๒. เทศบาลส่งเสริมและสร้างวัฒนธรรมสังคมแห่งการเรียนรู้ให้ชุมชน เช่น ธรรมนูญการปกครอง รักษาราชการอ่านจัดสร้างห้องสมุดชุมชน ศูนย์อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้	๔.๒๙	๐.๖๑๑	มาก
๓. เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนมีการศึกษาทดลองทดสอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพชุมชน	๔.๑๘	๐.๕๖๔	มาก
๔. เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนตั้งกลุ่มเรียนรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการต่อยอดองค์ความรู้	๔.๒๑	๐.๕๗๙	มาก
๕. เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักเกื้อกูลกันโดยถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ให้ได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกันในชุมชนทดลอง	๔.๓๔	๐.๕๘๑	มาก
รวม	๔.๒๗	๐.๕๘๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า การส่งเสริมชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความมีภูมิคุ้มกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๒๗ S.D.= ๐.๖๘๗) โดยการแยกแต่ละประการได้ดังนี้ ได้แก่ เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักเกื้อกูลกันโดยถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ให้ได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกันในชุมชนทดลอง ($\bar{X}$ = ๔.๓๔ S.D.= ๐.๕๘๑) รองลงมา เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนได้เรียนรู้ในนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในทางทฤษฎีและปฏิบัติ ($\bar{X}$ = ๔.๓๓

S.D.= ๐.๖๐๐) เทศบาลส่งเสริมและสร้างวัฒนธรรมสังคมแห่งการเรียนรู้ให้ชุมชน เช่นรณรงค์กิจกรรม รักการอ่านจัดสร้างห้องสมุดชุมชน ศูนย์อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = ๔.๒๙ S.D.= ๐.๖๑๑) เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนตั้งกลุ่มเรียนรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการต่อยอดองค์ความรู้ ($\bar{X}$ = ๔.๒๑ S.D.= ๐.๕๗๙) และน้อยที่สุดคือ เทศบาลส่งเสริมให้ชุมชนมีการศึกษาทดลองทดสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพชุมชน ($\bar{X}$ = ๔.๑๘ S.D.= ๐.๕๖๔)

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านคุณธรรม (การพึ่งพาช่วยเหลือกันมีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต)

(n=๓๗๗)

ด้านคุณธรรม (การพึ่งพาช่วยเหลือกันมีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. เทศบาลส่งเสริมพัฒนาคุณภาพจิตใจของประชาชนในชุมชนด้วยกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญอื่น ๆ อาทิ เช่น วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ	๔.๓๓	๐.๖๒๓	มาก
๒. เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างถูกต้อง เช่น หมู่บ้านศีล๕ เป็นต้น	๔.๔๐	๐.๖๑๕	มาก
๓ เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนร่วมจัดสวัสดิการทางสังคมของชุมชน เช่น กิจกรรมดูแลผู้สูงอายุ เด็กคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส	๔.๔๕	๐.๕๗๗	มาก
๔. เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนจัดกิจกรรมทางประเพณีที่การเคารพนับถือผู้อาวุโส เช่น ประเพณีการรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ เป็นต้น	๔.๔๒	๐.๕๕๑	มาก
๕. เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนยกย่องเชิดชู บุคคลที่มีคุณธรรมในชุมชนเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตและผู้ที่มีการจิตอาสาพัฒนาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป	๔.๔๒	๐.๕๕๑	มาก
รวม	๔.๐๔	๐.๕๘๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า การส่งเสริมชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความมีภูมิคุ้มกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๐๔ S.D.= ๐.๕๘๓) โดยการแยกแต่ละประการได้ดังนี้ ได้แก่ เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนร่วมจัดสวัสดิการทางสังคมของชุมชน เช่น กิจกรรมดูแลผู้สูงอายุ เด็กคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ($\bar{X}$ = ๔.๔๕ S.D.= ๐.๕๗๗) รองลงมา คือเทศบาลส่งเสริมพัฒนาคุณภาพจิตใจของประชาชนในชุมชนด้วยกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญอื่น ๆ อาทิ เช่น วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ ($\bar{X}$ = ๔.๓๓ S.D.= ๐.๖๒๓) เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนร่วมจัดสวัสดิการทางสังคมของชุมชน เช่น กิจกรรมดูแลผู้สูงอายุ เด็กคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ($\bar{X}$ = ๔.๔๒ S.D.= ๐.๕๕๑)

และน้อยที่สุด เทศบาลส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างถูกต้อง เช่น หมู่บ้านศีล๕ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.40$ S.D. = 0.551)

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๑ ประชากร ที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ

(n=๓๗๗)

การส่งเสริมวิถีชีวิตตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของเทศบาลบ้าน แม	เพศ				t	Sig
	ชาย (๒๔๖ คน)		หญิง (๑๓๑ คน)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
๑. ด้านพอประมาณ	๔.๔๕	๐.๓๗๕	๔.๔๕	๐.๓๙๖	๐.๐๐๖	๐.๙๕๑
๒. ด้านความมีเหตุผล	๔.๒๗	๐.๔๕๕	๔.๒๗	๐.๔๗๒	๐.๑๓๐	๐.๙๙๔
๓. ด้านความมีภูมิคุ้มกัน	๔.๒๒	๐.๔๖๙	๔.๒๙	๐.๔๖๒	๐.๑๗๖	๐.๙๘๒
๔. ด้านความรู้	๔.๒๔	๐.๔๘๙	๔.๓๒	๐.๓๙๐	๐.๑๐๑	๐.๑๙๓
๕. ด้านคุณธรรม	๔.๓๘	๐.๔๕๒	๔.๔๕	๐.๔๔๙	๐.๑๓๑	๐.๑๖๐
รวม	๔.๓๑	๐.๔๔๘	๔.๓๖	๐.๔๓๔	๐.๑๐๘	๐.๖๕๖

จากตารางที่ ๔.๘ ผลการทดสอบด้วยสถิติ t- test แบบข้อมูลที่เป็น ๒ กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันที่มีระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชากร ที่มี อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามอายุ

(n=๓๗๗)

การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม		SS	df	MS	F	sig
๑. ด้านพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	๒.๑๐๖	๔	๐.๕๔๑	๓.๗๙๖	๐.๐๐๕
	ภายในกลุ่ม	๕๒.๙๐๙	๓๗๒	๐.๑๔๒		
	รวม	๕๕.๐๑๕	๓๗๖			
๒. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	๐.๘๔๕	๔	๐.๒๑๑	๐.๙๙๕	๐.๔๑๐
	ภายในกลุ่ม	๗๘.๙๗๓	๓๗๒	๐.๒๑๒		
	รวม	๗๙.๘๑๘	๓๗๖			
๓. ด้านความมีภูมิกัน	ระหว่างกลุ่ม	๕.๗๖๙	๔	๑.๔๔๒	๗.๐๑๕	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๗๖.๔๘๗	๓๗๒	๐.๒๐๖		
	รวม	๘๒.๒๕๖	๓๗๖			
๔. ด้านความรอบรู้	ระหว่างกลุ่ม	๔.๙๙๘	๔	๑.๒๔๙	๖.๓๐๙	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๗๓.๖๗๒	๓๗๒	๐.๑๙๘		
	รวม	๗๘.๖๗๐	๓๗๖			
๕. ด้านคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	๒.๕๙๘	๔	๐.๖๔๙	๓.๒๕๙	๐.๐๑๒
	ภายในกลุ่ม	๗๔.๑๓๑	๓๗๒	๐.๑๙๙		
	รวม	๗๖.๗๒๙	๓๗๖			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	๓.๒๖๓๒	๔	๐.๘๑๘	๔.๒๗๔	๐.๐๐๕
	ภายในกลุ่ม	๗๑.๒๓๔	๓๗๒	๐.๑๙๑		
	รวม	๗๔.๔๙๘	๓๗๖			

จากตารางที่ ๔.๙ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F- test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ ประชากร ที่มี ระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=๓๗๗)

การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเทศบาลส่วนตำบลบ้านแม่อำเภอ		SS	df	MS	F	sig
๑. ด้านพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	๕.๘๕๒	๕	๑.๑๗๐	๘.๘๒๒	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๔๙.๒๑๗	๓๗๑	๐.๑๓๓		
	รวม	๕๕.๐๖๙	๓๗๖			
๒. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	๖.๔๓๑	๕	๑.๒๘๖	๖.๕๐๒	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๗๓.๓๘๘	๓๗๑	๐.๑๙๘		
	รวม	๗๙.๘๑๘	๓๗๖			
๓. ด้านความมีภูมิคุ้มกัน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๙๑๓	๕	๐.๑๘๓	๐.๘๓๓	๐.๕๒๗
	ภายในกลุ่ม	๘๑.๓๔๓	๓๗๑	๐.๒๑๙		
	รวม	๘๒.๒๕๖	๓๗๖			
๔. ด้านความรู้รอบรู้	ระหว่างกลุ่ม	๕.๒๒๖	๕	๑.๐๔๕	๕.๒๗๙	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๗๓.๔๔๕	๓๗๑	๐.๑๙๘		
	รวม	๗๘.๖๗๐	๓๗๖			
๕. ด้านคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	๓.๗๘๙	๕	๐.๗๕๘	๓.๘๕๔	๐.๐๐๒
	ภายในกลุ่ม	๗๒.๙๔๐	๓๗๑	๐.๑๙๗		
	รวม	๗๖.๗๒๙	๓๗๖			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	๔.๔๔๒	๕	๐.๘๘๘	๕.๐๕๘	๐.๐๐๕
	ภายในกลุ่ม	๗๐.๐๖๖	๓๗๑	๐.๑๘๙		
	รวม	๗๔.๕๐๘	๓๗๖			

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F- test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ ประชากร ที่มี อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามอาชีพ

(n=๓๗๗)

การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลส่วนตำบลบ้านแม่		SS	df	MS	F	sig
๑. ด้านพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	๗.๕๗๕	๕	๑.๕๑๕	๘.๑๒๘	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๖๙.๑๕๔	๓๗๑	๐.๑๘๖		
	รวม	๗๖.๑๕๔	๓๗๖			
๒. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	๒.๒๔๐	๔	๐.๕๖๐	๒.๖๘๖	๐.๐๓๑
	ภายในกลุ่ม	๗๗.๕๗๘	๓๗๒	๐.๒๐๙		
	รวม	๗๙.๘๑๘	๓๗๖			
๓. ด้านความมีภูมิคุ้มกัน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๑๕	๔	๐.๒๕๔	๒.๖๘๖	๐.๓๒๗
	ภายในกลุ่ม	๘๑.๒๔๑	๓๗๒	๐.๒๑๘		
	รวม	๘๒.๒๕๖	๓๗๖			
๔. ด้านความรู้รอบรู้	ระหว่างกลุ่ม	๓.๑๔๘	๔	๐.๗๘๗	๓.๘๗๗	๐.๐๔
	ภายในกลุ่ม	๗๕.๕๒๒	๓๗๒	๐.๒๐๓		
	รวม	๗๘.๖๗๐	๓๗๖			
๕. ด้านคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	๔.๐๔๗	๔	๑.๐๑๒	๕.๑๗๙	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๗๒.๖๘๒	๓๗๒	๐.๑๙๕		
	รวม	๗๖.๗๒๙	๓๗๖			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	๓.๖๐๕	๔	๐.๙๐๑	๔.๕๑๐	๐.๐๓๙
	ภายในกลุ่ม	๗๔.๘๓๗	๓๗๒	๐.๑๙๒		
	รวม	๗๘.๗๒๕	๓๗๖			

จากตารางที่ ๔.๑๑ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F- test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ ประชากร ที่มี รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารเทศบาลส่วนตำบลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามรายได้

(n=๓๗๗)

การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลส่วนตำบลบ้านแม่อำเภอ		SS	df	MS	F	sig
๑. ด้านพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	๗.๖๒๑	๕	๑.๕๒๔	๑๑.๐๑๘	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๔๗.๔๔๘	๓๗๑	๐.๑๒๘		
	รวม	๕๕.๐๖๙	๓๗๖			
๒. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	๔.๓๘	๕	๐.๘๘	๐.๔๒๙	๐.๘๒๔
	ภายในกลุ่ม	๗๙.๓๘๐	๓๗๑	๐.๒๑๔		
	รวม	๗๙.๘๑๘	๓๗๖			
๓. ด้านความมีภูมิคุ้มกัน	ระหว่างกลุ่ม	๕.๗๔๘	๕	๑.๑๕๐	๕.๕๗๔	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๗๖.๕๐๘	๓๗๑	๐.๒๐๖		
	รวม	๘๒.๒๕๖	๓๗๖			
๔. ด้านความรอบรู้	ระหว่างกลุ่ม	๔.๘๐	๕	๐.๙๖๑	๔.๘๒๙	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๗๓.๘๖๓	๓๗๑	๐.๑๙๙		
	รวม	๗๘.๖๗๐	๓๗๖			
๕. ด้านคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	๗.๕๗๕	๕	๑.๕๑๕	๘.๑๒๘	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๖๙.๑๕๔	๓๗๑	๐.๑๘๖		
	รวม	๗๖.๗๒๙	๓๗๖			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	๖.๐๒๖	๕	๑.๒๐๕	๕.๐๙๙๕	๐.๑๖๕
	ภายในกลุ่ม	๗๓.๒๗๐	๓๗๑	๐.๑๘๖		
	รวม	๗๙.๕๐๘	๓๗๖			

จากตารางที่ ๔.๑๒ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F- test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชน รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ทุกด้านไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านความพอประมาณของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีเหตุผล ด้านภูมิคุ้มกัน ด้านความรู้ และด้านคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้านพอประมาณของแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการส่งเสริมวิถีตามแนวปรัชญาแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามรายได้รายได้ ด้านพอประมาณของระบบเศรษฐกิจพอเพียง

(n=๓๗๗)

รายได้เฉลี่ยเดือน	รายได้เฉลี่ยเดือน						
	$\bar{X}$	ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท	๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท	มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท
		๔.๒๐	๔.๓๒	๔.๕๔	๔.๖๓	๔.๖๑	๔.๘๐
ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท	๔.๒๐		๓.๔๐	๐.๒๘	๐.๔๑	-๐.๖๒	๐.๖๐*
๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท	๔.๓๒			๐.๒๒	-๐.๑๕	๐.๒๘	๐.๗๕*
๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๕๔				-๐.๖๐	๐.๑๓*	๐.๓๒*
๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท	๔.๕๘					๐.๑๓*	๐.๑๘*
๒๐,๐๐๑ – ๓๐,๐๐๐ บาท	๔.๖๑						๐.๑๘*
มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	๔.๘๐						

* มีนัยสำคัญ จากตารางที่ ๔.๑๓

พบว่าประชาชนที่มีรายได้ ๑๐,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีระดับ ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านความพอเพียงประมาณเศรษฐกิจน้อยกว่าประมาณที่มีรายได้ มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ ๐.๐๕ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๖ ประชากร ที่มี ตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารเทศบาลส่วนตำบลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตำแหน่ง

(n=๓๗๗)

การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง		SS	df	MS	F	sig
๑.ด้านพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	๔.๓๙๕	๖	๐.๗๓๒	๕.๓๔๘	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๕๐.๖๗๔	๓๗๐	๐.๑๓๗		
	รวม	๕๕.๐๖๙	๓๗๖			
๒.ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	๓.๗๔๒	๖	๐.๖๒๔	๓.๐๓๓	๐.๐๐๗
	ภายในกลุ่ม	๗๖.๐๗๖	๓๗๐	๐.๒๐๖		
	รวม	๗๙.๘๑๘	๓๗๖			
๓.ด้านความมีภูมิคุ้มกัน	ระหว่างกลุ่ม	๙.๑๗๐	๖	๑.๕๒๘	๗.๗๓๘	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๗๓.๐๘๖	๓๗๐	๐.๑๙๘		
	รวม	๘๒.๒๕๖	๓๗๖			
๔.ด้านความรอบรู้	ระหว่างกลุ่ม	๗.๙๓๑	๖	๑.๓๒๒	๖.๙๑๔	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๗๐.๗๓๙	๓๗๐	๐.๑๙๑		
	รวม	๗๘.๖๗๐	๓๗๖			
๕.ด้านคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	๘.๒๐๐	๖	๑.๓๖๗	๗.๓๗๙	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๖๘.๕๒๙	๓๗๐	๐.๑๘๕		
	รวม	๗๖.๗๒๙	๓๗๖			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	๖.๖๘๔	๖	๑.๑๑๕	๖.๐๘๑	๐.๐๐๑
	ภายในกลุ่ม	๖๘.๐๑๖	๓๗๐	๐.๑๘๔๒		
	รวม	๗๔.๕๐๗	๓๗๖			

จากตารางที่ ๔.๑๔ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F- test ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านความพอประมาณของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีเหตุผล ด้านภูมิคุ้มกัน ด้านความรอบรู้ และด้านคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึง

ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้านพอประมาณของแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบตารางความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการส่งเสริมแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตำแหน่ง ด้านความพอประมาณ

(n=๓๗๗)

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ตำแหน่ง						
		สมาชิกสภาเทศบาล	กำนัน	คณะกรรมการหมู่บ้าน	กลุ่มเกษตรกร	กลุ่มแม่บ้าน	กลุ่มผู้สูงอายุ	ประชาชนในพื้นที่
		๔.๖๘	๔.๖๘	๔.๖๘	๔.๖๘	๔.๖๘	๔.๖๘	๔.๖๘
สมาชิกสภาเทศบาล	๔.๖๘		๐.๒๖	๐.๐๖	๐.๒๖	๐.๓๕	๐.๑๑	๐.๒๖*
กำนัน	๔.๔๑			-๐.๑๙	๐.๐๔	๐.๘๐	-๐.๕๐	๐.๑๒
คณะกรรมการหมู่บ้าน	๔.๖๑				๐.๒๐	๐.๒๘	๐.๔๗*	๐.๑๙*
กลุ่มเกษตรกร	๔.๔๑					๐.๐๘	-๐.๑๕	๐.๐๐
กลุ่มแม่บ้าน	๔.๓๒						๐.๒๓*	๐.๑๕
กลุ่มผู้สูงอายุ	๔.๕๖							๐.๑๕
ประชาชนในพื้นที่	๔.๔๑							

*มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมประชาชนที่มีตำแหน่ง กลุ่มผู้สูงอายุและประชาชนในพื้นที่ ส่วนประชาชนที่มีตำแหน่งคณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มแม่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมากกว่าประชาชนในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาล บ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามตำแหน่ง **ด้านความมีเหตุผล**

(n=๓๗๗)

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ตำแหน่ง						
		สมาชิกสภาเทศบาล	กำนัน	คณะกรรมการหมู่บ้าน	กลุ่มเกษตรกร	กลุ่มแม่บ้าน	กลุ่มผู้สูงอายุ	ประชาชนในพื้นที่
		๔.๓๔	๔.๓๔	๔.๓๔	๔.๓๔	๔.๓๔	๔.๓๔	๔.๓๔
สมาชิกสภาเทศบาล	๔.๓๔		๐.๒๓	๐.๑๐	๐.๖๕	๐.๑๓*	๐.๑๘	๐.๑๓
กำนัน	๔.๑๐			๐.๑๓	๐.๓๕	๐.๒๓*	๐.๐๘	๐.๓๖
คณะกรรมการหมู่บ้าน	๔.๒๔				๐.๓๐	๐.๒๕*	๐.๐๘	๐.๐๓
กลุ่มเกษตรกร	๔.๒๘					๐.๒๐*	๐.๑๒*	๐.๗๓*
กลุ่มแม่บ้าน	๔.๔๘						๐.๓๒*	๐.๒๗*
กลุ่มผู้สูงอายุ	๔.๑๖							๐.๔๘
ประชาชนในพื้นที่	๔.๒๐							

*มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่าประชาชนที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมประชาชนที่มีตำแหน่งกลุ่มผู้สูงอายุและประชาชนในพื้นที่ส่วนประชาชนที่มีตำแหน่งคณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มแม่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมากกว่าประชาชนในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามตำแหน่ง ด้านภูมิคุ้มกัน

(n=๓๗๗)

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ตำแหน่ง						
		สมาชิกสภาเทศบาล	กำนัน	คณะกรรมการหมู่บ้าน	กลุ่มเกษตรกร	กลุ่มแม่บ้าน	กลุ่มผู้สูงอายุ	ประชาชนในพื้นที่
		๔.๑๖	๔.๐๕	๔.๘๙	๔.๒๕	๔.๔๖	๔.๒๐	๔.๑๐
สมาชิกสภาเทศบาล	๔.๑๖		๐.๑๐	-๐.๒๓	-๐.๑๒	๐.๓๐*	๐.๔๐	๐.๕๕
กำนัน	๔.๐๕			๐.๓๔	๐.๒๓	๐.๔๑*	๐.๑๕	๐.๐๕*
คณะกรรมการหมู่บ้าน	๔.๘๙				๐.๑๐	๐.๐๖	๐.๑๙	๐.๒๙*
กลุ่มเกษตรกร	๔.๒๕					๐.๑๗*	๐.๐๘	๐.๑๘*
กลุ่มแม่บ้าน	๔.๔๖						๐.๒๕	๐.๐๑
กลุ่มผู้สูงอายุ	๔.๒๐							๐.๐๑
ประชาชนในพื้นที่	๔.๑๐							

*มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมประชาชนที่มีตำแหน่งกลุ่มผู้สูงอายุและประชาชนในพื้นที่ส่วนประชาชนที่มีตำแหน่งคณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มแม่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมากกว่าประชาชนในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามตำแหน่ง ด้านความรู้

(n=๓๗๗)

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ตำแหน่ง						
		สมาชิกสภาเทศบาล	กำนัน	คณะกรรมการหมู่บ้าน	กลุ่มเกษตรกร	กลุ่มแม่บ้าน	กลุ่มผู้สูงอายุ	ประชาชนในพื้นที่
		๔.๑๗	๔.๑๐	๔.๔๐	๔.๒๘	๔.๔๘	๔.๔๗	๔.๒๔
สมาชิกสภาเทศบาล	๔.๑๗		๐.๗๓	๐.๒๒*	๐.๑๐	๐.๒๙	๐.๖๐	๐.๐๘*
กำนัน	๔.๑๐			๐.๒๙*	๐.๑๑	๐.๗๖	-๐.๑๖	๐.๓๒*
คณะกรรมการหมู่บ้าน	๔.๔๐				๐.๑๑	๐.๑๙	๐.๔๕	๐.๑๙
กลุ่มเกษตรกร	๔.๒๘					๐.๑๙*	๐.๒๓	๐.๓๘
กลุ่มแม่บ้าน	๔.๔๘						๐.๒๓*	๐.๓๘*
กลุ่มผู้สูงอายุ	๔.๔๗							๐.๑๕
ประชาชนในพื้นที่	๔.๒๔							

*มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมประชาชนที่มีตำแหน่งกลุ่มผู้สูงอายุและประชาชนในพื้นที่ส่วนประชาชนที่มีตำแหน่งคณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มแม่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมากกว่าประชาชนในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามตำแหน่ง ด้านความคุณธรรม

(n=๓๗๗)

ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ตำแหน่ง						
		สมาชิกสภาเทศบาล	กำนัน	คณะกรรมการหมู่บ้าน	กลุ่มเกษตรกร	กลุ่มแม่บ้าน	กลุ่มผู้สูงอายุ	ประชาชนในพื้นที่
		๔.๖๕	๔.๓๕	๔.๓๕	๔.๓๙	๔.๓๙	๔.๔๘	๔.๑๕
สมาชิกสภาเทศบาล	๔.๖๔		๐.๒๘*	๐.๒๔	๐.๒๔*	๐.๑๕	๐.๔๘	๐.๔๒
กำนัน	๔.๓๕			๐.๒๘	๐.๐๔	๐.๑๓*	๐.๒๐	๐.๑๓
คณะกรรมการหมู่บ้าน	๔.๓๕				๐.๐๐	-๐.๐๘	๐.๒๔*	๐.๑๗
กลุ่มเกษตรกร	๔.๓๙					๐.๐๘	๐.๒๔*	๐.๑๗
กลุ่มแม่บ้าน	๔.๓๙						๐.๓๓*	๐.๒๖*
กลุ่มผู้สูงอายุ	๔.๔๘							๐.๖๖
ประชาชนในพื้นที่	๔.๑๕							

*มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ประชาชนที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่อำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมประชาชนที่มีตำแหน่งกลุ่มผู้สูงอายุและประชาชนในพื้นที่ส่วนประชาชนที่มีตำแหน่งคณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มแม่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมากกว่าประชาชนในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๐ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐานที่ ๑-๖

สมมติฐาน	ตัวแปรทดสอบ	t	f	Sig	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
๑	เพศ	๐.๑๐๘			-	✓
๒	อายุ	-	๓.๓๐๙	๐.๒๙๖	-	✓
๓	อาชีพ	-	๑.๒๖๔	๐.๕๔๗	-	✓
๔	ระดับการศึกษา	-	๑.๕๔๗	๐.๓๕๖	-	✓
๕	รายได้	-	๐.๘๔๕	๐.๓๑๒	✓	-
๖	ตำแหน่ง	-	๓.๓๓๑**	๐.๒๑๔	✓	-

จากตารางที่ ๔.๒๐ สรุปได้ว่า

ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อ.สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

ประชาชนที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

**๔.๔ การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีตามแนว
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่**

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ .จำแนกตามรายด้านรายละเอียด แสดงตารางที่ ๔.๒๑ - ๔.๒๕

ตารางที่ ๔.๒๑ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการพอประมาณ (รู้จักความพอดี อยู่พอดี กินพอดีตามอัตภาพ พึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีคุณธรรมด้วยความพอเพียง)

(n=๔๒)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมหัตถกรรมแกะสลัก ในโครงการถนนสายไม้ อย่างต่อเนื่อง	๔๑
๒.	เทศบาลควรส่งเสริมการออมและการทำบัญชีในครัวเรือน ทำให้ก่อให้เกิดการประหยัด อดออม รู้จักพอเพียง พออยู่ พอกิน พอใช้	๓๑
๓.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีองค์ความรู้ ในการประกอบอาชีพและส่งเสริมรายได้	๒๐
๔.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมการพัฒนาแกนนำแต่ละหมู่บ้านเพื่อไปเผยแพร่องค์ความรู้สู่ชุมชน	๑๘
๕.	เทศบาลควรมีการตั้งโครงการมีการส่งเสริมผลผลิตและการแปรรูป การเกษตรไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	๑๑

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุด คือ เทศบาลควรมีการส่งเสริมหัตถกรรมแกะสลัก ในโครงการถนนสายไม้อย่างต่อเนื่อง จำนวน ๔๑ รองลงมาคือ เทศบาลควรส่งเสริมการออมและการทำบัญชีในครัวเรือน ทำให้ก่อให้เกิดการประหยัด อดออม รู้จักพอเพียง พออยู่ พอกิน พอใช้ จำนวน ๓๑ และน้อยที่สุด คือ เทศบาลควรมีการตั้งโครงการมีการส่งเสริมผลผลิตและการแปรรูปการเกษตรไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๑๑

ตารางที่ ๔.๒๒ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่ **ด้านความมีเหตุผล (ความเข้าใจด้วยเหตุผลอย่างเหมาะสมจากความรู้ ภูมิปัญญา สังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น มาปรับแก้ปัญหาและพึ่งตนเองให้ได้อย่างรอบคอบ)**

(n=๔๒)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	เทศบาลควรมีการอบรมโดยมีการเชิญวิทยากรหน่วยงานต่างๆมาให้ความรู้ นำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพเสริมจากวัสดุภายในพื้นที่	๔๒
๒.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมการสร้างค่านิยมให้ชุมชนยอมรับคุณค่าความดีของบุคคลจากคุณธรรม จริยธรรม	๒๒
๓.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นกลุ่มในกิจกรรม	๑๑

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่มากที่สุด คือ เทศบาลควรมีการอบรมโดย มีการเชิญวิทยากรหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ความรู้ นำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพเสริมจากวัสดุภายในพื้นที่ จำนวน ๔๒ รองลงมา คือ เทศบาลควรมีการส่งเสริมการสร้างค่านิยมให้ชุมชนยอมรับคุณค่าความดีของบุคคล จากคุณธรรม จริยธรรม จำนวน ๒๒ และน้อยที่สุด คือ เทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นกลุ่มในกิจกรรม จำนวน ๑๑

ตารางที่ ๔.๒๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่ ด้านความมีภูมิคุ้มกัน (การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อโครงการกิจกรรมต่าง ๆ และการดำเนินงานของชุมชนเพื่อตอบสนองปัญหาโดยคำนึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างแท้จริงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล)

(n=๔๒)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนสร้างค่านิยมในการพึ่งตนเอง ลดละเลิกอบายมุข และสิ่งเสพติดทุกชนิด	๓๓
๒.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมชุมชนให้ประชาชนมีการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมด้วยภูมิปัญญา	๒๑
๓.	เทศบาลควรมีการพัฒนาการจัดเก็บแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเกษตร	๑๐

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุดคือ เทศบาล ควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนสร้างค่านิยมในการพึ่งตนเอง ลดละเลิกอบายมุข และสิ่งเสพติดทุกชนิด จำนวน ๓๓ รองลงมาเทศบาลควรมีการส่งเสริมชุมชนให้ประชาชนมีการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมด้วยภูมิปัญญา จำนวน ๒๑ น้อยที่สุดคือ เทศบาลควรมีการพัฒนาการจัดเก็บแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเกษตร จำนวน ๑๐

ตารางที่ ๒.๒๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่ **ด้านความรู้(การมีความรู้ร่วมกันในการจัดการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ หนี้สิน ดิน น้ำ ป่า ข้าว ปลาอาหาร การออม การผลิต การบริโภค)**

(n=๔๒)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	เทศบาลควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อต่อยอดองค์ความรู้	๓๑
๒.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้ฝากออมทุกรูปแบบ	๓๐
๓.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนได้เรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินประจำวัน	๒๘

จากตารางที่๒.๒๔ พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุด คือ เทศบาลควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ จำนวน ๓๑ รองลงมาเทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้ฝากออมทุกรูปแบบ จำนวน ๓๐ และน้อยที่สุด คือ เทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนได้เรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินประจำวัน คือ ๒๘

ตารางที่ ๔.๒๕ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่ ด้านคุณธรรม(การพึ่งพาช่วยเหลือกันมีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต)

(n=๔๒)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
๑.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมศาสนาอย่างถูกต้อง คือหมู่บ้านศีล๕	๓๒
๒.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมจัดกิจกรรมปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม	๒๐
๓.	เทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนยกย่องเชิดชู บุคคลที่มีคุณธรรมในชุมชนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์และสุจริตอาสาพัฒนา เป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป	๑๐

จากตารางที่๔.๒๕ พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุด คือ เทศบาลควรมีการส่งเสริมศาสนาอย่างถูกต้อง คือหมู่บ้านศีล ๕ จำนวน ๓๒ จำนวน ๘.๔๘ รองลงมา เทศบาลควรมีการส่งเสริมจัดกิจกรรมปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน ๒๐ และน้อยที่สุด คือ เทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนยกย่องเชิดชู บุคคลที่มีคุณธรรมในชุมชนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์และสุจริตอาสาพัฒนา เป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป จำนวน ๑๐

๔.๕ สรุปผลการจากการสัมภาษณ์บุคคลเชิงลึกเกี่ยวกับการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

การสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษารวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ใน ๕ ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ รู้จักความดี อยู่พอดี กินพอดีตามอัตภาพ พึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีคุณธรรมด้วยความพอเพียง ด้านความมีเหตุผล ความเข้าใจด้วยเหตุและผลอย่างเหมาะสมจากความรู้ ภูมิปัญญา สังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น มาปรับแก้ไขและพึ่งตนเองให้ได้อย่างรอบคอบ ด้านความมีภูมิคุ้มกัน การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อโครงการกิจกรรมต่างๆ อย่างแท้จริงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล ด้านความรู้ (การมีความรู้ ในการจัดการการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ หนี้สิน ดิน น้ำ ป่า ข้าว ปลาอาหาร การออม การผลิต การบริโภค การลงทุน สุขภาพ สิ่งแวดล้อมทั้งด้านข่าวสารและเทคโนโลยี และด้านคุณธรรม การพึ่งพาช่วยเหลือกันมีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ซึ่งสรุปบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๑๕ คน ดังต่อไปนี้

๑) จากการสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษารวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ **ด้านความพอประมาณ** รู้จักความดี อยู่พอดี กินพอดีตามอัตภาพ พึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีคุณธรรมด้วยความพอเพียง

พบว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบไปในทิศทางเดียวกัน การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ โดยมีการวิเคราะห์องค์ความรู้และความเข้าใจของประชาชนตำบลบ้านแม่ ดังผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญได้กล่าวไว้ว่าโดย หลักพื้นที่ตำบลบ้านแม่ อาชีพหลักคือเกษตรกร “ความพออยู่พอกินพอใช้”^๑ จากดังกล่าวพุทธสุภาชิตที่ท่านได้กล่าวสั่งสอนแก่ลูกศิษย์ที่ว่า ขนดีโกเมตตวา ลาภี ยสสุส สุขสีลวา ปิโย เทวมนุสสานํ มนาโป โหติ ขนดีโก : ผู้มีความอดทน นับว่ามีเมตตา มีลาภ มียศ และมีสุขเสมอ , ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่รัก ชอบใจของเทวดา และ มนุษย์ทั้งหลาย ท่านได้ให้ความรู้และมีการปลูกฝังคุณค่าทางกายทางจิตใจ ผู้ที่มีความเพียรพยายามนั้นย่อมมีความสำเร็จในชีวิต ทั้งรูปธรรมนามธรรม กิจกรรมที่ได้สร้างให้ชุมชนบ้านสันคะยอม เช่น ขยะทองคำสร้างรายได้ปลูกฝังให้พระภิกษุและสามเณรในวัดได้รู้จักคุณค่าประโยชน์ของสิ่งที่เหลือใช้ ปลูกฝังปลูกฝังที่ไม่ใช่จากที่ชาวบ้านนำมาถวายอาหารและขุดน้ำล้างฟุ้งให้แห้งรวบรวมไว้ใส่ถุงใหญ่ไปจำหน่ายเป็นรายเดือนส่วนพืชจำพวกสมุนไพรและพืชสวน เช่น การปลูกดีปลี ตะไคร้ ขมิ้น ข่า กระชาย พริก เป็นต้น ซึ่งทางร้านอาหารมาขอรับซื้อเงินที่ได้ เพื่อเป็นทุนการศึกษาและอุปกรณ์ในการเรียน เป็นการเก็บเล็กผสมน้อยตั้งแต่เม็ดยาเม็ดเล็ก ๆ พอรวมตัวกันมากขึ้นก็กลายเป็นกองทรายที่ใหญ่ และส่วนการส่งเสริมดังพุทธสุภาชิตที่ว่า “สุขา สงมสส สามคคี สมคคานญจनुคฺโค โสมคฺครโต รมมญฺโฐ โยคฺคฺเขมา น ธัสติ : ความพร้อมเพรียงของหมู่เป็นสุข และการสนับสนุนคนผู้พร้อมเพรียงกัน

^๑ สัมภาษณ์ พระมหาอัมพร ชุตินธโร,ดร. เจ้าอาวาสวัดสันคะยอม และพระอาจารย์ประจำสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเชียงใหม่, (๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐).

เป็นสุข, ผู้ยินดีในคนผู้พร้อมเพรียงกัน ตั้งอยู่ในธรรมย่อมไม่คลาดจากธรรมอันเกษมจากโยคะ”^๒ ท่านมีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มผู้ติดเชื้อและกลุ่มแม่บ้านได้สร้างกลุ่มงานฝีมือหัตถกรรม จากผ้า เพื่อเป็นการสร้างรายได้ ผลิตภัณฑ์จำหน่ายในหน่วยงานราชการและตามท้องตลาดโดยทั่วไปและเป็นวิทยากรแก่ชุมชน เงินที่ได้สับสนุนให้แก่ผู้ป่วยที่ยากไร้และผู้ป่วยที่เชื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ “ทำแล้วพอดีกับตัวเองไม่ลำบาก ไม่มากไม่น้อยพอดีกับตัวเองที่ดีที่สุด”^๓ ได้ทำเกษตรอินทรีย์ต้องเข้าใจ ตั้งแต่การให้ชีวิตและบำรุงให้มีชีวิต หมายถึง การเพิ่มสารอาหารในดินก่อนปลูกและมีการเตรียมดิน เมื่อมีการปลูกแล้วมีการคลุมดินเพื่อป้องกันวัชพืชได้บางส่วน การทำปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพเอง เป็นการปลูกผักปลอดสารพิษ โดยเริ่มจากการปลูกทานเองจากนั้นเหลือจากการทานเองก็มีการขาย โดยมีแม่ค้าคนกลางมารับไปจากสวนทำให้เกิด “การสร้างรายได้เกิดเป็นการสร้างอาชีพที่มั่นคง”^๔ จะเห็นว่าการปลูกข้าว มีน้ำเพียงพอ จากเดิมมีการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมี ซึ่งมีราคาสูง ประกอบกับ ค่าแรงงานสูง ต่อมามีการนำเอาแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ เกิดประโยชน์ และมีการปรับเปลี่ยนการลดต้นทุน. “การผลิตโดยการทำปุ๋ยหมักปุ๋ยชีวภาพ”^๕ ประกอบกับชุมชนมีการเลี้ยงวัว เกือบทุกครัวเรือน จึงมีมูลวัวในปริมาณที่มากพอสำหรับการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพและลดรายจ่าย ค่าแรงงานโดยการ เอามือ (ลงแขก) ในการทำนา และลดรายจ่ายสำหรับเจ้าภาพด้วยการนำห่อข้าว ไปกินร่วมกันด้านการลดรายจ่าย ทุกครัวเรือนมีการปลูกผักสวนครัว ผักปลอดสารพิษ การเลี้ยงไก่พื้นเมือง เลี้ยงปลา ไร่กินแต่ละครัวเรือน เหลือจากการบริโภค ก็แบ่งปันให้เพื่อนบ้านและจำหน่าย บ้าง ทำให้ประชาชนในชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ และมีการเลี้ยงวัว โคขุน ก็มีกลุ่มการเลี้ยงวัวพันธุ์พื้นเมือง การเลี้ยงโคขุน ซึ่งมีการเลี้ยงเป็นจำนวนมาก จึงทำให้มีมูลวัวมาก จึงได้ นำมูลวัวมาทำแก๊ส หุงต้มชีวภาพ เพื่อลดรายจ่ายของครัวเรือนได้เดือนละ การส่งเสริมให้ชุมชนมีรายได้ สอดคล้อง “การส่งเสริมทางองค์ความรู้และการให้ความสามารถซึ่งได้รับการสนับสนุนจากเทศบาล”^๖ ทางเทศบาลได้มีการส่งเสริมเรื่องการนำเกษตรทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรในการทำปุ๋ยอินทรีย์ โดยทางกลุ่มได้ทำหนังสือให้แก่ทางเทศบาลเพื่อไปขอวัสดุธรรมชาติ จากทางโรงงานและมีการทำแปลงนาสาธิตการสาธิต ส่วนเรื่องบริษัทอเนกนิคได้เข้ามามีบทบาทในชุมชนมากขึ้นเพื่อการส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยการฝึกฝนและมีการพัฒนาผลผลิต “แนวทางเกษตรสู่นวัตกรรมทางการเกษตรสู่การเปลี่ยนแปลงของโลกวิวัฒน์”^๗ เศรษฐกิจพอเพียง คือทางเลือก ในการดำเนินชีวิตและดำเนินกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อปรับตัวให้สามารถอยู่รอดในสภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพ นอกจากนั้น ปรัชญาของ

^๒ สัมภาษณ์ พระครูวิจิตร ประชาบุญ, ดร. เจ้าอาวาสวัดหัวริน อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๓ สัมภาษณ์ นางทรงศนีย์ เครือธน, หัวหน้าเกษตรกรตำบลบ้านแม่, ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๔ สัมภาษณ์ นายอุดม สิทธิเมธา, ตัวแทนเกษตรกรอำเภอสนป่าตอง, ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๕ สัมภาษณ์ นายวัชร กฤษณา, ปราชญ์ผู้ให้ความรู้ อาจารย์ประจำโรงเรียนเทพศิรินทร์เชียงใหม่, ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๖ สัมภาษณ์ นางพัทธวรรณ จำปาเทศ นักวิชาการเกษตรของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๗ สัมภาษณ์ นายมนต์ชัย อักษรดิษฐ์, เกษตรอำเภอสนป่าตอง, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้ได้กับคนทุกวัยและทุกศาสนา เนื่องจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักความจริงและเป็นกรอบสามารถประยุกต์ใช้เพื่อดำรงชีพได้กับคนโดยแนวคิดหลักการวิธีการและขั้นตอนดังกล่าวได้รับความสนใจจากบุคคลในทุกวงการ และทุกระดับ โดยการวางรากฐานของชีวิตให้มั่นคงทั้งในด้านความคิด แนวทางปฏิบัติ และการดำรงชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นอันดับแรก ต้องรู้จักคำว่า “พอ”^๘ ในการดำรงชีวิตประจำวัน รู้จักเอื้ออาทร มีความช่วยเหลือเกื้อกูลต่อบุคคล มีความรู้รอบด้าน รู้จักใช้ความอดทนและการรอคอยเป็นที่ตั้งเพื่อให้การทำงานกับคนในชุมชนและในสังคมประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย แล้วค่อยขยายผลออกไปสู่คนในครอบครัว เพื่อนบ้านในชุมชนและในสังคมเพื่อรวมกลุ่มประชาชนให้มีความเข้มแข็ง เพื่อก่อให้เกิดพลังต่อรอง และการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายองค์กรประชาชน หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร “มีการสร้างเครือข่ายศูนย์หัตถกรรมแกะสลักและหมู่บ้านโฮมสเตย์ ที่หมู่บ้านกัวแลน้อยและมีการสร้างนโยบายถนนสายไม้ซิ่น เป็นการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยอดนิยมของนักท่องเที่ยว”^๙ เป็นการสร้างถ่ายทอดวิถีชีวิตและความเป็นอยู่โดยมีการแกะออกมาลงลายลงบนไม้ด้วยความประณีตและสวยงามเป็นเอกลักษณ์ของคนล้านนาและมีการได้นำแสดงผลงานหมู่บ้านหัตถกรรมของประเทศไทยและศูนย์ประชุมนานาชาติ การนำวัฒนธรรมและเพณีในท้องถิ่นมี “การถ่ายทอดเป็นผลงานที่ใช้ในการประกอบพิธีทางศาสนาของล้านนาไทย”^{๑๐} ได้แก่การทำหมากสุมหมากเป้ง บายศรีสู่ขวัญ การทำพวงหรีด การจัดทำดอกไม้จันทน์ เป็นต้น การทำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยหลักส่วนใหญ่วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำรงชีวิตนั้นอยู่กับธรรมชาติ จึงมีการ “ประดิษฐ์อุปกรณ์ที่ทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม”^{๑๑} ทำนา เป็นอาชีพหลัก มีการดำรงชีพด้วยการปลูกข้าว หาปลาในคลองสองพี่น้อง มาเป็นอาหาร จึงมีความจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการจับปลา จึงได้ใช้ไม้ไผ่ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในหมู่บ้าน จักสานเป็นเครื่องมือในการจับปลา และเครื่องใช้ในครัวเรือน เช่น ไซตักปลา ข้องใส่ปลา ตะกร้า กระจาด กระดังกระแกรง ฯลฯ จึงมีการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น ขณะเดียวกัน ความคิดเห็นจากผู้ให้ข้อหลักท่านอื่นได้กล่าวว่า การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้นั้นเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ยั่งยืน สามารถนำมาปรับใช้ทุกอาชีพทุกตำแหน่งในการปรับใช้ ในการเดินทางสายกลาง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระภูมิพลอดุลยเดชในหลวง “การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นเครื่องมือทางการบริหารที่เป็นภูมิคุ้มกันที่ดีจนเกิดความเป็นธรรม โปร่งใส สุจริตและใช้ทรัพยากร อย่างพอประมาณ ประหยัดคุ้มค่าในรูปแบบภาคร่วมพัฒนา”^{๑๒} สร้างความรู้แก่เจ้าหน้าที่ประชาชนและปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตอย่างพอเพียงจนเป็นเทศบาลธรรมาภิบาลดีเด่น อันดับหนึ่งของกลุ่มเทศบาลตำบลบ้านแม่ และสามารถ

^๘ สัมภาษณ์ นายขเนติพล นนทธรรม, เกษตรประจำตำบลบ้านแม่, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๙ สัมภาษณ์ นายพิเชษฐ ไซวรรณ, กำนันเทศบาลบ้านแม่, ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

^{๑๐} สัมภาษณ์ นายธวัช ชนวงษา, ประชาชน ผู้ให้ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง, ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๑} สัมภาษณ์ นายชาติรี แสงบุญเลิศ, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ บ้านเจดีย์เนิ้ง ตำบลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๒} สัมภาษณ์ นายจันทน์ ใฝ่ปัน, นายกเทศบาลตำบลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

เป็น “องค์กรต้นแบบแห่งความพอเพียงที่ยั่งยืนซึ่งจะขยายผลไปสู่องค์กรส่วนท้องถิ่นและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริไปสู่ประชาชนได้อย่างกว้างขวาง”^{๑๓} มีนโยบายและแผนทิศทางทั้งในปัจจุบันและอนาคตในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาองค์กรและพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมอย่างมีเหตุมีผลตามสภาพปัญหา “ความต้องการและภูมิสังคมของแต่ละชุมชนจนเกิดเป็นวิถีหรือวัฒนธรรมขององค์กรและชุมชนร่วมกันในการพัฒนาที่ยั่งยืน”^{๑๔} สามารถเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นแบบแห่งองค์กรพอเพียงได้ทั้งในเชิงการบริหารงาน การบริหารงบประมาณ การพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการพัฒนาชุมชนจนเกิดผลดีและประชาชนมีความพึงพอใจสูง อีกทั้งมีประชาชนและองค์กรต่าง ๆ เข้าศึกษาดูงานซึ่งจะสามารถขยายผลไปสู่องค์กรท้องถิ่นอื่น ๆ ได้อย่างกว้างขวางและขยายผล “การพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ”^{๑๕} อื่นๆ ไปสู่ประชาชนได้ทั่วประเทศ

กล่าวโดยสรุปว่า การส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่อำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านความพอประมาณ รู้จักความดี อยู่พอดี กินพอดีตามอัตภาพ พึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีคุณธรรมด้วยความพอเพียง ความรู้และมีการปลูกฝังคุณค่าทางกายทางจิตใจ ผู้ที่มีความเพียรพยายามนั้นย่อมมีความสำเร็จในชีวิต ความต้องการและภูมิสังคมของแต่ละชุมชนจนเกิดเป็นวิถีหรือวัฒนธรรมขององค์กรและชุมชนร่วมกันในการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒) จากการสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษารวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่อำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ **ด้านความมีเหตุผล** ความเข้าใจด้วยเหตุและผลอย่างเหมาะสมจากความรู้ ภูมิปัญญา สังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น มาปรับแก้ไขและพึ่งตนเองให้ได้อย่างรอบคอบ เหตุผลการตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงาม

พบว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบไปในทิศทางเดียวกัน การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอ โดยมีการวิเคราะห์องค์ความรู้และความเข้าใจของประชาชนตำบลบ้านแม่อำเภอ ผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญได้กล่าวไว้ว่าโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องการมีน้ำใจหรือมีใจเอื้อเฟื้อ คือ คนที่มีเมตตา มีความหวังดีต่อกันอยู่เสมอ และพยายามที่จะทำ พูดในสิ่งที่สร้างสรรค์ ความมีน้ำใจหรือใจเอื้อเฟื้อ ดังคำว่า “หวานพืชเช่นใด ย่อมได้ผลเช่นนั้น”^{๑๖} ซึ่งมีเป็น “คุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรม ที่จะแยกออกจากกันไม่ได้ในภาคปฏิบัติหลักธรรม”^{๑๗} ที่มักจะใช้ใน

^{๑๓} สัมภาษณ์ นายทวี ธนารัตน์, รองนายก เทศบาลบ้านแม่อำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๔} สัมภาษณ์ นางศรีไพร บุญแผ้วผล, หัวหน้าสำนักปลัดงานเทศบาลบ้านแม่อำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นางณิสรา มีระจง, ปลัดเทศบาลบ้านแม่อำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๖} สัมภาษณ์ พระมหาอัมพร ชุตินธโร,ดร. เจ้าอาวาสวัดสันคยะยอม และพระอาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐ ประศาสนศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๗} สัมภาษณ์ พระครูวิจิตรประชานุกุล,ดร. เจ้าอาวาสวัดหัวริน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

การปฏิบัติได้แก่หลักมีพรหมวิหารเป็นคุณธรรมภายในที่เป็นพื้นฐานของจิตใจได้แก่ มีความเมตตา คือ มีความรักความปรารถนาดี มีเมตริหวังดีต่อผู้อื่นต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบประโยชน์และความสุขความมีเมตตาเป็นสิ่งที่ชำระความโกรธ ความโมโหในใจ มีความกรุณา คือ ความสงสารอยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ ความกรุณา จะชำระความโหดร้าย ความคิดเบียดเบียน มีมุทิตา คือ ความเบิกบาน พลอยยินดี เมื่อเห็นผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีใจแช่มชื่นเบิกบาน สามารถฝึกตัวเองให้อนุโมทนาในความ สุข ความเจริญ ความสำเร็จของคนอื่นได้ มุทิตาจะชำระความอิจฉาพยาบาท มีอุเบกขา คือ ความมีใจเป็นกลาง มองตามความเป็นจริง โดยวางจิตสม่ำเสมอ มั่นคง ตั้งตรงพร้อมจะวางตนและปฏิบัติตามหลักการเหตุผลและความเที่ยงธรรมอุเบกขาจะจัดการกับจิตใจที่ขึ้นๆ ลงๆ จิตใจที่วุ่นวายขาดความหนักแน่น ความมั่นคงและหลัก บำเพ็ญการสงเคราะห์ ซึ่งเป็นคุณธรรมภายนอกที่พึงแสดงออกตามหลักธรรมสงเคราะห์หรือเครื่องยึดเหนี่ยวใจคน และประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี ได้แก่ การให้ทาน คือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์ ด้วยปัจจัย ๔ ได้แก่ ทาน หรือทรัพย์สินสิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจและศิลปวิทยา มีปิยวาจา คือ พูดด้วยคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล ชักจูงในทางที่ดีงามหรือคำแสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ รู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดี สมานสามัคคี เกิดไมตรี ทำให้รักใคร่นับถือและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีอัตถจริยา คือ ทำประโยชน์แก่ผู้อื่น ช่วยเหลือด้วยร่างกายและชวนชวนช่วยเหลือกิจการต่างๆ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไข้ปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม สมานัตตตา คือ ทำตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ให้ความเสมอภาค ไม่เอาเปรียบ และเสมอในสุข ทุกข์ คือ ร่วมสุข ร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไข้ปัญหา เพื่อให้เกิด “ประโยชน์สุขร่วมกัน ช่วยด้วยความรู้ ช่วยด้วยถ้อยคำ ช่วยด้วยกำลังงาน ช่วยด้วยการร่วมเผชิญและแก้ปัญหาเพราะคนที่มีน้ำใจ ช่วยสร้างสรรค์สังคม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม จะมีหลักการประพฤติปฏิบัติ การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข”^{๑๘} สำหรับความจำเป็นจะต้องเป็นผู้มีน้ำใจ มีไมตรีต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่ง และความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่เด็กทุกคนสามารถทำได้ ด้วยการเอาใจเขามาใส่ใจเรา คิดถึงผู้อื่น และแสดงต่อผู้อื่นเหมือนที่ต้องการให้คนอื่นแสดงต่อตนเอง สามารถทำดีต่อผู้อื่นได้ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็นผู้ให้มากกว่าที่จะเป็นผู้รับ แสดงน้ำใจกับคนรอบข้าง เสียสละ กำลังทรัพย์ สติปัญญา กำลังกาย และเวลา ให้แก่ผู้เดือดร้อน เท่าที่เด็กๆ จะทำได้ ดังนั้น ย่อมมี “การเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือเกื้อกูล ให้ความรักแก่ผู้อื่น และให้ความร่วมมือ ช่วยเหลืออย่างสุดความสามารถด้วยความจริงใจที่มี ก็ย่อมเป็นที่รัก ที่ต้องการ เป็นคนมีคุณค่าต่อสังคม”^{๑๙} และขณะเดียวกันเป็นที่ชื่นชมของผู้อื่นเสมอ การเป็นคนมีน้ำใจจะทำให้เด็กมีจิตใจที่ดีงามเบิกบานแจ่มใส ผิวพรรณผ่องใส มีมิตรสหายมาก ใครก็อยากคบหาสมาคมด้วย เพราะความมีน้ำใจแสดงถึงความมีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ ชีวิตก็ย่อมพบแต่ความสุข และหากทุกคนฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจ สังคมของเราก็เป็นสังคมที่น่าอยู่ ที่มีแต่ความสันติสุขโดยแท้ ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบรู้และรอบคอบพบว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบไปในทิศทางเดียวกันทั้งนี้ การส่งเสริม “วิถีชีวิต

^{๑๘} สัมภาษณ์ นางศรีไพร บุญแผ้วผล หัวหน้าสำนักปลัดงานเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๙} สัมภาษณ์ นาย วัชร กฤษณา, ประชาชนผู้ให้ความรู้ อาจารย์ประจำโรงเรียนเทพศิรินทร์เชียงใหม่, ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ โดยมีการวิเคราะห์ห้วงค์ความรู้และความเข้าใจของประชาชนตำบลบ้านแม่”^{๒๐} ดังในส่วนผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญได้กล่าวไว้ว่า การสร้างค่านิยมให้ชุมชนยอมรับคุณค่าความดีของบุคคลจากคุณธรรม จริยธรรมที่ปรากฏไม่ใช่ว่าการยกย่องยอมรับนับถือตามฐานะและทรัพย์สินให้ประชาชนจัดเวทีชาวบ้านเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้สภาพจิตใจระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทัศนคติในการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพให้มีการพัฒนาและดำรงอยู่ซึ่งวิถีชีวิตด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการถ่ายทอดออกมาเป็นผลการผลิตในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การถ่ายทอดโดยบุคคลสำคัญในท้องถิ่นจิตอาสาเพื่อถ่ายทอดความรู้หัตถกรรมไม้แกะสลักหัตถกรรมจักสาน ได้แก่แครวเรือน เช่น ไม้แกะสลักข้างลิลาและ ได้รวมกลุ่มกัน เช่น การจักสานแข่งส้มไก่ ซึ่งมีวัดอุทิศอยู่ในชุมชน คือมีไม้ไผ่รวก ตลอดทั้งภูมิสังคมมีภูมิปัญญาในท้องถิ่นในการจักสาน มีการรวมกลุ่มเล็กๆทำกันเองเพื่อใช้และจำหน่ายในหมู่บ้านตำบลเดียวกัน และต่อมาได้มีการรวมตัวเป็นกลุ่มใหญ่ที่มีสมาชิกเป็นจำนวนมาก และมีการระดมเงินออม และขยายไปในชุมชนอื่นๆ โดยมีเครือข่ายหมู่บ้าน ตำบลที่ใกล้เคียง จาก “การรวมกลุ่มกัน และยังเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงและทำรายได้ให้กับแครวเรือนเป็นอย่างดี และยังเป็นสินค้า OTOP”^{๒๑} โดย “การถ่ายทอดภูมิปัญญาวิถีการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นและวัฒนธรรม ออกมาเป็นผลงานลงบนไม้แกะสลักในรูปแบบต่าง ๆ จักสานส้มหมาก ส้มพลูบายศรีใบตอง และวัสดุในการประกอบการสืบชะตา เพื่อใช้ประกอบพิธีของล้านนาในท้องถิ่น ตัดเก็บกระเป่า และผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ เพื่อจำหน่าย”^{๒๒} เป็นต้น ในด้านการเกษตรมี “การส่งเสริมลดรายจ่ายเพิ่มรายได้แก่ประชาชน”^{๒๓} ขณะเดียวกันทางเทศบาลเป็นผู้ให้ความรู้โดยการฝึกอบรมและให้การช่วยเหลือวัดอุทิศ งบประมาณ แก่แกนนำของทางชุมชนเพื่อเป็นการเผยแพร่แก่เกษตรกรในท้องถิ่น การทำ “ผลผลิตที่ได้จากการเกษตรแก่ผู้ที่สนใจและมีการชุมชนจัดกิจกรรมเวทีประชาคมหมู่บ้านให้เป็นแหล่งพบปะของชุมชนเพื่อการพบปะสังสรรค์พัฒนา”^{๒๔} ทั้งนี้เป็นการรวมกลุ่มกัน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อมาอบรม ฝึกฝน และมีการพัฒนาองค์ความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่แก่แกนนำประชาชนในท้องถิ่นและมีการจัดตั้งโครงการให้แก่แต่ละหมู่บ้านซึ่งเป็น “การสร้างองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพในการสร้างรายได้ เป็นการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ”^{๒๕} เช่น การทำลำไยและผลไม้อบแห้งซึ่งผลไม้ส่วนใหญ่เกษตรกรในพื้นที่ปลูกลำไย เมื่อมีการแปรรูปซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าและเป็นการแปรรูปผลไม้ให้บริโภคเก็บไว้ได้นาน การแปรรูปกล้วยแห้ง นำมาทำน้ำมันพืช นำมาปรุงอาหารซึ่งเป็นการประกอบอาหารของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษใน การประกอบอาหารภาคเหนือที่ได้รับความนิยมซึ่ง

^{๒๐} สัมภาษณ์ นายทวี ธนารัตน์, รองนายก เทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

^{๒๑} สัมภาษณ์ นายพิเชษฐ ไซยวรรณ, กำนันเทศบาลบ้านแม่, ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายธวัช ชนะวงษา, ปราชญ์ ผู้ให้ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง, ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

^{๒๓} สัมภาษณ์ นายชาติรี แสงบุญเลิศ, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ บ้านเจดีย์เนิ้ง ตำบลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๔} สัมภาษณ์ นางทรงศนีย์ เครือธน, หัวหน้าเกษตรกรตำบลบ้านแม่, ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๕} สัมภาษณ์ นายอุดม สิทธิเมธา, ตัวแทนเกษตรกรอำเภอสันป่าตอง, ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

ผลผลิตแต่ละหมู่บ้านในเทศบาลมีผลผลิตที่มี ความแตกต่างกัน แล้วแต่การประกอบอาชีพของแต่ละพื้นที่ ในการทำปุ๋ยหมักจากเปลือกข้าวโพด มูลสัตว์ และวัสดุทางธรรมชาติทางหัวหน้ากลุ่มได้ทำหนังสือมาทางเทศบาลเพื่อไปขอเปลือกข้าวโพดจากบริษัทในท้องถิ่น เป็นการลดรายจ่ายในการทำปุ๋ยปุ๋ยที่ได้มีการจัดจำหน่ายท้องถิ่นและมีการพัฒนารูปแบบเป็นอัดเม็ด การทำนาโยน เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตและการใช้แรงงาน การนำเชื้อโตโคโดมามาใช้กับพืชไร่พืชสวนในไร่นา ลดสารเคมีไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและพืช การตรวจแยกแมลงศัตรูพืชเพื่อลดปัญหาด้านการเกษตร เป็นต้น ซึ่งต้องมีการเสริมภูมิปัญญาชาวบ้านส่งเสริมการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้ชุมชนในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากนั้นจัดกิจกรรมร่วมชุมชนเพื่อสร้างเพื่อสร้างความรักสามัคคีร่วมชุมชนในการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ เป็นการส่งเสริมทำให้ชุมชนจัดกิจกรรมสร้างวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการจัดกิจกรรมอาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือนจากนั้นชุมชนจัดประกาศคุณค่าความดีของบุคคลที่ไม่เป็นทาสวัตถุนิยมตามโอกาสสำคัญ หรือกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ส่งเสริมให้ชุมชนสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม ในกิจกรรมประเพณีชุมชน จากการรวมกลุ่มของประชาชนเทศบาลบ้านแม่ ทำให้มีการทราบถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่โดยหลัก แล้วคนไทยล้าหน้ามีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นจากบรรพบุรุษ จากปัญหาที่พบจึงมีการจัดตั้งจิตอาสาเพื่อจะพัฒนาองค์ความรู้เพื่อนำไปเผยแพร่โดยจะต้องมีการเรียนรู้จากวิทยากรที่ทางเทศบาลได้จัดเตรียมไว้ เพื่อให้เป็นองค์ความรู้และการถ่ายทอดอย่างมีระบบแบบแผนที่ชัดเจน ที่วางไว้ โดยทางนักวิชาการเป็นผู้ติดตามผลการดำเนินของตัวแทนหมู่บ้านแต่ละคน จากนั้นมี “การสร้างขวัญกำลังใจต่อผู้ปฏิบัติ โดยมีการจัดประกวดเพื่อเป็นการประกาศเกียรติคุณเพื่อเป็นแบบอย่าง เป็นบุคคลากรที่ควรแบบอย่าง โดยมีการประกาศเกียรติคุณนี้มีการจัดทุกวันสำคัญ”^{๒๖} ดังเช่น วันเข้าพรรษา วันแม่แห่งชาติ วันอาสาฬหบูชา เป็นต้น เป็นศูนย์รวมของชาวบ้านได้ทำกิจกรรมที่ทางชุมชนได้มีกิจกรรมร่วมกันเป็นการสร้างความมีน้ำใจด้วยกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ทางวัดอาจจัดกิจกรรมให้ทางชุมชนไปมีกิจกรรมช่วยเหลือคนในชุมชนเปิดตาให้ได้ว่าคนจน คนมีปัญหา เพราะไม่ต้องการให้วัฒนธรรมคนรวย-วัฒนธรรมคนจนไปคนละทาง แต่จะสร้างความรู้สึก มีความรัก ความเมตตาเอื้อเฟื้อต่อกันและกัน มีน้ำใจต่อกัน ด้วยกิจกรรมทางสังคมเริ่มต้นด้วยการฝึกฝนบำเพ็ญประโยชน์ ทำเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต โดยมีการตั้งศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละหมู่ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ ที่ความสนใจ เพื่อที่จะมา “ศึกษาและค้นคว้าหาองค์ความรู้ต่างๆแนวทางปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีความเหมาะสมกับแต่ละพืชที่ควรทำเกษตรกรรมประเภทไหน”^{๒๗} โดยมีเกษตรอำเภอเป็นผู้ส่งเสริมและดูแลและประชาชน เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานเกษตรกับชาวบ้าน เป็นการพัฒนาร่วมกัน ทางหน่วยงานเกษตรได้มี ให้ “ความรู้ในการกำจัดศัตรูพืชโดยใช้ระบบนิเวศในธรรมชาติการแจกพืชผักสวนครัว”^{๒๘} เช่น กล้าพริก เมล็ดพันธุ์สำหรับปลูกและหวาน กล้าผลไม้ พืชที่สร้างรายได้ เป็นต้นมีการใช้เทคโนโลยี

^{๒๖} สัมภาษณ์ นางณิสรา มีระจง, ปลัดเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นางพัทธวรรณ จำปาเทศ, นักวิชาการเกษตรของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๘} สัมภาษณ์ นายเนติพล นนทธรรม, เกษตรประจำตำบลบ้านแม่, ๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

ปรับใช้ ในด้าน “การเกษตรมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล”^{๒๙} เกษตรกรมีการรวบรวมสมาชิกสร้างเป็นเครือข่ายโดยเป็นผู้จำหน่ายพืชผลทางการเกษตรเองโดยไม่ผ่านแม่ค้าคนกลาง สมาชิกได้มีการประชุมและกำหนดราคาแต่ละรายการ การจำหน่ายพืชผักและผลผลิตทางการเกษตรแต่ละวันมีการทำบัญชีให้แก่สมาชิกประชาชนของเทศบาลบ้านแม่ ประกอบอาชีพทางการเกษตรมีการปลูกพืชไร่พืชสวน พืชหมุนเวียน โดยแต่ละครัวเรือนจะมีการปลูกพืชผักประกอบอาหารกินเอง

ดังที่ทางเทศบาลได้มีการส่งเสริม “ปลูกพืชข้างครัว พืชรั้วกินได้”^{๓๐} และหัตถกรรมทางภูมิปัญญาพื้นบ้านเป็นการสร้างอาชีพในการประกอบอาชีพตามสภาพของแต่ละครัวเรือน ปัจจุบันปัญหาเรื่องสุขภาพของประชาชนคนไทยเพิ่มทวีขึ้น เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุเนื่องจากต้นเหตุ ของปัญหาสุขภาพ ที่สำคัญมีสาเหตุมาจากการบริโภคอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะอาหารที่มีการปลอมปนสารเคมีหรือผัก-ผลไม้ ที่ไม่ปลอดสารพิษ เพราะเกษตรกรผู้ผลิตใช้สารกำจัดศัตรูพืชอย่างไม่ถูกวิธีเพื่อเหตุผลทางการค้าทำให้สารเคมีที่เป็นโทษเหล่านั้น ตกอยู่กับผู้บริโภคอย่างยากที่จะหลีกเลี่ยงได้ และการซื้อผักจากท้องตลาดนั้นค่อนข้างมีราคาแพงและเต็มไปด้วยสารเคมีการปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเอง ซึ่งการปลูกพืชผักสวนครัวด้วยวิธีการปลูกตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการปลูกผักปลอดสารพิษ เป็นการแก้ที่ต้นเหตุ แบบยั่งยืน คือการส่งเสริมการปลูกผักเพื่อบริโภคในครัวเรือนของ โดยการปลูกผักรับประทานเองแบบผักอินทรีย์ซึ่งเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ได้รับสารอาหารที่ดี มีประโยชน์อย่างแท้จริง เพื่อการมีสุขอนามัยและสุขภาพที่ดี มีพัฒนาการสมวัยมีภูมิคุ้มกันโรค

กล่าวโดยสรุปว่า การส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านความมีเหตุผล ความเข้าใจด้วยเหตุและผลอย่างเหมาะสม จากความรู้ ภูมิปัญญา สังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น มาปรับแก้ไขและพึ่งตนเองให้ได้อย่างรอบคอบการสร้างค่านิยมให้ชุมชนยอมรับคุณค่าความดีของบุคคลจากคุณธรรม จริยธรรม คุณธรรมนำจิตใจ

๓) จากการสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษารวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ **ด้านความมีภูมิคุ้มกัน** การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อโครงการกิจกรรมต่าง ๆ อย่างแท้จริงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล

พบว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบไปในทิศทางเดียวกัน การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่ โดยมีการวิเคราะห์ห้วงความรู้และความเข้าใจของประชาชนตำบลบ้านแม่ ดังผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญได้กล่าวไว้ว่าโดย “การสร้างการปลูกฝัง การรู้จักการที่วิเคราะห์สิ่งที่จำเป็นรู้จักประหยัด มีธรรมาธิ รู้จักคุณค่าและเข้าใจของการพอเพียง”^{๓๑} คือ การพออยู่ พอกิน พอใช้ หาวิธี “การส่งเสริมให้ประชาชนเรียนรู้ชุมชนให้มีการพึ่งตนเองได้ให้พ้นจากความยากจนจาก

^{๒๙} สัมภาษณ์ นายมนต์ชัย อักษรดิษฐ์, เกษตรอำเภอสันป่าตอง, ๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๓๐} สัมภาษณ์ นายกจันทน์ ใฝ่ปัน, นายกเทศบาลตำบลบ้านแม่ นายก เทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๑} สัมภาษณ์ นายพิเชษฐ ไซยวรรณ, กำนันเทศบาลบ้านแม่, ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

การไม่เป็นหนี้”^{๓๒} โดยมี “เกษตรกรมีการรวบรวมสมาชิกสร้างเป็นเครือข่ายโดยเป็นผู้จำหน่ายพืชผลทางการเกษตรเองโดยไม่ผ่านแม่ค้าคนกลาง”^{๓๓} สมาชิกได้มีการประชุมและกำหนดราคาแต่ละรายการ การจำหน่ายพืชผักและผลผลิตทางการเกษตรแต่ละวันมีการทำบัญชีให้แก่สมาชิก ประชาชนของเทศบาลบ้านแม่ประกอบอาชีพทางการเกษตรมีการปลูกพืชไร่พืชสวน พืชหมุนเวียน โดยแต่ละครัวเรือนจะมีการปลูกพืชผักประกอบอาหารกินเอง มี “การแปรรูปวัตถุดิบในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าหลังจากเก็บเกี่ยวทางการเกษตร”^{๓๔} ทางเกษตรกรก็มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์การสร้างถ่ายทอดวิถีชีวิตและความเป็นอยู่โดยมี “การแกะไม้ออกมาลวดลายลงบนไม้ด้วยความประณีตและสวยงามเป็นเอกลักษณ์ของวิถีชีวิตคนล้านนา”^{๓๕} และมีการได้นำแสดง “ผลงานหมู่บ้านหัตถกรรมของประเทศไทยและศูนย์ประชุมนานาชาติ การนำวัฒนธรรมและเพณี”^{๓๖} ในท้องถิ่นมีการถ่ายทอดเป็นผลงานที่ใช้ในการประกอบพิธีทางศาสนาของล้านนาไทย ส่งเสริมให้ “ชุมชนใช้ปุ๋ยชีวภาพได้ทำเกษตรอินทรีย์ต้องเข้าใจตั้งแต่การให้ชีวิตและบำรุงให้มีชีวิต”^{๓๗} หมายถึง การเพิ่มสารอาหารในดินก่อนปลูกและมีการเตรียมดิน เมื่อมีการปลูกแล้วมีการคลุมดินเพื่อป้องกันวัชพืชได้บางส่วน “การทำปุ๋ยอินทรีย์”^{๓๘} “น้ำหมักชีวภาพเอง”^{๓๙} เป็นการปลูกผักปลอดสารพิษ โดยเริ่มจากการปลูกทานเองจากนั้นเหลือจากการทานเองก็มีการขาย มีแม่ค้าคนกลางมารับไปจากสวนทำให้เกิด “การสร้างรายได้เกิดเป็นการสร้างอาชีพที่มั่นคง”^{๔๐} สารชีวภาพในการเกษตร และป้องกันศัตรูพืชส่งเสริมให้ชุมชนผลิตเครื่องอุปโภคใช้เอง เช่น น้ำยาล้างจาน แชมพู ภาชนะจักสานส่งเสริมให้ชุมชนมีการพึ่งพาช่วยเหลือกัน เช่น การลงแขกเกี่ยวข้าว การใช้แรงงานสัตว์ “การใช้เทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ส่งเสริมให้ชุมชนรวมกลุ่มจัดตั้งกองทุนเครื่องจักรกลในชุมชนส่งเสริมให้ชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ”^{๔๑} และ สิ่งแวดล้อมเช่น ป่าไม้ ลำน้ำ ส่งเสริม “ชุมชนในการรวมกลุ่มจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน”^{๔๒} เช่น โรงสีข้าวโรงผลิตปุ๋ยชีวภาพ ฯลฯส่งเสริมชุมชนในการผลิตวัสดุเชื้อเพลิง

^{๓๒} สัมภาษณ์ นายมนต์ชัย อักษรดิษฐ์ เกษตรอำเภอสันป่าตอง, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๓} สัมภาษณ์ นายเนติพล นนทธรรม เกษตรประจำตำบลบ้านแม่, ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๔} สัมภาษณ์ พระมหาอัมพร ชุตินธโร,ดร. เจ้าอาวาสวัดสันคะยอม และพระอาจารย์ประจำสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์เชียงใหม่, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๕} สัมภาษณ์ นายก จำนงค์, ใฝ่ปัน นายกเทศบาลตำบลบ้านแม่ นายก เทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๖} สัมภาษณ์ นาง ณิชรา มีระจง, ปลัดเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๗} สัมภาษณ์ นางพัทธวรรณ, จำปาเทศ นักวิชาการเกษตรของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๘} สัมภาษณ์ นายอุดม สิทธิเมธา, ตัวแทนเกษตรอำเภอสันป่าตอง, ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๙} สัมภาษณ์ นางทรงศนีย์ เครือธน, หัวหน้าเกษตรกรตำบลบ้านแม่, ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๐} สัมภาษณ์ นาย ชาตรี แสงบุญเลิศ, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ บ้านเจดีย์เนิ้ง ต.บ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๑} สัมภาษณ์ นาย รัช ชนะวงษา, ประชาญ์ ผู้ให้ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง, ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๒} สัมภาษณ์ นายทวี ธนารัตน์, รองนายก เทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

ขึ้นภายในท้องถิ่น การทำแก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์ ส่งเสริมให้ชุมชนงดการกักขังในกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ส่งเสริมให้ชุมชนรวมกลุ่มจัดตั้งกองทุนเครื่องจักรกลในชุมชนสามารถพอยู่พอกินไม่เดือดร้อน เรื่องการมีรายได้ที่สมดุลกับรายจ่ายและออมเงิน ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่ง พอมียพอกินปลูกพืชสวนครัวไว้กินเองบ้างปลูกไม้ผลไว้หลังบ้าน ๒-๓ ต้น พอที่จะมีไว้กินเองในครัวเรือนเหลือจึงนำไปขาย จากการจำหน่าย ผลผลิตทางการเกษตร “แต่ละวันโดยไม่ผ่านแม่ค้าคนกลางส่งผลให้เกษตรกรได้ราคาพืชผลในราคาตามท้องตลาด โดยเกษตรกรได้กำหนดราคาเอง”^{๔๓} จึงทำให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้น หัวหน้าสมาชิก ในแต่ละหมู่บ้านมี “การจัดบันทึกรายการของแต่ละรายและมีการออมเงินรายวัน”^{๔๔} เกิดขึ้น จากโครงการที่ทางเทศบาลได้ส่งเสริมอีกคือ “การทำปุ๋ยหมักโดยใช้วัสดุในท้องถิ่นสามารถบรรจุเป็นกระสอบเพื่อจำหน่ายในราคาถูก โดยเปลือกเข้าโพดนั้นทางหัวหน้าสมาชิกได้ส่งหนังสือแก่ทางเทศบาลทำเรื่องไปยังโรงงานเพื่อไปขอเศษข้าวโพด เพื่อเอามาทำปุ๋ยเป็นการลดต้นทุนการผลิตได้เป็นอย่างมาก”^{๔๕}

กล่าวโดยสรุปว่า การส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่อำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านความมีภูมิคุ้มกัน การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อโครงการกิจกรรมต่าง ๆ อย่างแท้จริงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล

๔) ด้านความรู้ ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน **ความรู้** เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ คุณธรรมประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตการมีความรู้ในการจัดการการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ หนี้สิน ดิน น้ำ ป่า ข้าว ปลาอาหาร การออม การผลิต การบริโภค การลงทุน สุขภาพ สิ่งแวดล้อมทั้งด้านข่าวสารและเทคโนโลยี

พบว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบไปในทิศทางเดียวกัน การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอ มีการวิเคราะห์ห้วงความรู้และความเข้าใจของประชาชนตำบลบ้านแม่อำเภอ ดังผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญได้กล่าวไว้ว่าโดย “เกษตรกรมีการรวบรวมสมาชิกสร้างเป็นเครือข่ายโดยเป็นผู้จำหน่ายพืชผลทางการเกษตรเองโดยไม่ผ่านแม่ค้าคนกลาง”^{๔๖} สมาชิกได้มีการประชุมและกำหนดราคาแต่ละรายการ “การจำหน่ายพืชผักและผลผลิตทางการเกษตรแต่ละวันมีการทำบัญชีให้แก่สมาชิก”^{๔๗} และมีโดยการส่งเสริมของทางหมู่บ้านรับนโยบายจากทางเทศบาล

^{๔๓} สัมภาษณ์ นางศรีไพร บุญแผ้วผล, หัวหน้าสำนักปลัดงานเทศบาลบ้านแม่อำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๔} สัมภาษณ์ พระครูวิจิตรประชานุกูล,ดร. เจ้าอาวาสวัดหัวริน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๕} สัมภาษณ์ นาย วัชร กฤษณา, ปราชญ์ผู้ให้ความรู้ อาจารย์ประจำโรงเรียนเทพศิรินทร์เชียงใหม่, ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๖} สัมภาษณ์ นางศรีไพร บุญแผ้วผล, หัวหน้าสำนักปลัดงานเทศบาลบ้านแม่อำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๗} สัมภาษณ์ นายทวี ธนารัตน์, รองนายก เทศบาลบ้านแม่อำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

และผู้นำชุมชน “การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ของทางชุมชนและมีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย”^{๔๘} ของเกษตรกรแต่ละราย ประชาชนของเทศบาลบ้านแม่ ประกอบอาชีพทางการเกษตรมีการปลูกพืชไร่ พืชสวน พืชหมุนเวียน โดย “แต่ละครัวเรือนจะมีการปลูกพืชผักประกอบอาหารกินเอง หลังจากนั้น จากการที่มีการปลูกพืชผักไว้เป็นเป็นจำนวนมากจึงเป็นการจัดตั้งกลุ่มตลาดเกษตรเพื่อเป็นศูนย์รวม ผลผลิต”^{๔๙} เป็นการตั้งราคาโดยเกษตรกรเอง ในการจำหน่ายต่อแม่ค้าคนกลางโดยราคาต้นทุน การส่งเสริมให้ “ชุมชนผลิตวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีอย่างง่าย ความก้าวหน้าของโทรคมนาคม”^{๕๐} ในปัจจุบันนี้แล้ว ย่อมกล่าวได้ว่า โทรคมนาคมได้มีการพัฒนาให้ทันสมัยหรือทันต่อความเปลี่ยนแปลง ของสถานการณ์โลกอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ ก็เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของโลกที่ได้เปลี่ยนเป็นโลก แบบโลกาภิวัตน์ จึงทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศเป็นไปได้อย่างสะดวกและรวดเร็วขึ้น หรือกล่าวได้ว่าเป็น “โลกที่ไร้พรมแดน”^{๕๑} ดังนั้น ผู้คนทั่วโลกจึงสามารถทำการติดต่อสื่อสารกันได้ อย่างทั่วถึง รวมทั้งก่อให้เกิดความสัมพันธ์หรือความร่วมมือกันในระหว่างประเทศของแต่ละประเทศ อีกด้วย โดยเป็นการเพิ่มทักษะทางเทศบาลให้การส่งเสริมได้มี “การเรียนเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆมาให้ความรู้ เพื่อเป็นการเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะของชาวบ้านให้มีการใช้เทคโนโลยีและการรับรู้ข่าวสารให้ทันเหตุการณ์”^{๕๒} เพื่อการใช้งานส่งเสริมให้ชุมชนตั้งกลุ่ม เรียนรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการต่อยอดองค์ความรู้ และให้ชุมชนมีการศึกษาทดลองทดสอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพชุมชนส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักเกื้อกูลกัน โดย “ถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ให้ได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกันในชุมชนส่งเสริมและสร้างวัฒนธรรม สังคมแห่งการเรียนรู้ให้ชุมชน”^{๕๓} เช่น “รณรงค์กิจกรรมรักการอ่านจัดสร้างห้องสมุดชุมชน”^{๕๔} เป็นการส่งเสริมการอ่านเกิด จากความคิดที่ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านที่มีผลให้คนอ่านเกิดการ เรียนรู้ ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วยการใช้ประสาทสัมผัสของตนเองเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้คือ ตา ได้ ดู หู ได้ ฟัง ในสิ่งที่สร้างความพึงพอใจด้วย จึงจะประทับใจจนสร้างสมการอ่านจนเป็นนิสัยที่ดี สอดคล้องกับคตินิยมที่เรียกว่า “หัวใจนักปราชญ์ ที่กล่าวว่า การเรียนที่ดีจะต้องอาศัย สุ จิ ปุ ลิ”^{๕๕}

^{๔๘} สัมภาษณ์ นาย ธวัช ชนะวงษา, ปราชญ์ ผู้ให้ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง, ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๔๙} สัมภาษณ์ นาย ชาทรี แสงบุญเลิศ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ บ้านเจดีย์เนิ้ง ต.บ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

^{๕๐} สัมภาษณ์ นางพรศนีย์ เครือธน หัวหน้าเกษตรกรตำบลบ้านแม่, ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๕๑} สัมภาษณ์ นายอุดม สิทธิเมฆา ตัวแทนเกษตรอำเภอสันป่าตอง, ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐

^{๕๒} สัมภาษณ์ นาง นิสร่า มีระจง ปลัดเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๕๓} สัมภาษณ์ นางพัทธาวรรณ จำปาเทศ นักวิชาการเกษตรของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐

^{๕๔} สัมภาษณ์ พระมหาอัมพร ชุตินธโร,ดร. เจ้าอาวาสวัดสันคยะยอม และพระอาจารย์ประจำ สาขาวิชารัฐ ประศาสนศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่, ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๕๕} สัมภาษณ์ พระครูวิจิตร ประชานุกุล,ดร. เจ้าอาวาสวัดหัวริน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

คือฟัง คิด ถาม เขียนที่รวมความถึงการอ่านด้วยแสดงถึงความสำคัญของการใช้ตา หู สมองและความคิด เมื่อได้รับการกระตุ้นจากกิจกรรมที่จัดง่าย สบายงาม ชวนให้ดู ให้ฟัง เราให้เกิดความคิด “สร้างความประทับใจให้จดจำศูนย์อินเทอร์เน็ต เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้นำกับชาวบ้านโดยเป็นการเพิ่มทักษะและการทำสื่อเพื่อโฆษณาสินค้า”^{๕๖} เพราะไม่ต้องเป็นการสิ้นเปลืองต้นทุนในการทำร้านหรือเช่า ตั้งเว็บไซต์ของกลุ่มทำให้เป็นที่สนใจของผู้ที่บริโภคสินค้าทั้งคนไทย และคนต่างชาติเป็นอย่างมาก “ส่งเสริมให้ชุมชนสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมในกิจกรรมประเพณีของชุมชนส่งเสริมให้ชุมชน”^{๕๗} ได้แก่ “โครงการส่งเสริมกลุ่มผู้สูงอายุการผลิตภัตตาคารสมุนไพรที่จำหน่ายในท้องถิ่นได้รับการนิยมเป็นอย่างมาก เช่น การทำลูกประคบสมุนไพรซึ่งเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์”^{๕๘} ของหมู่บ้านแม่ โดยมี พ่ออินแก้ว มณีเปญ เป็นประธานผู้สูงอายุและมีสมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และมีการจัดตั้งสหกรณ์ที่จำหน่ายสมุนไพรต่อผู้ที่สนใจ ซึ่งมีการปลูกสมุนไพรที่เป็นไม้ล้มลุกและพืชไม้ยืนต้น ที่สวนสมุนไพรอยู่ที่สวนสมุนไพรตั้งอยู่ที่วัดธรรมชัย หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่ ได้เรียนรู้ มีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้ชุมชน “เสริมสร้างสุขภาพห่างไกลจากยาเสพติดส่งเสริมบริการสาธารณสุขให้ประชาชนทางชุมชนได้มีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ การมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมและพัฒนาสุขภาพของบุคคลในชุมชน”^{๕๙} คือการร่วมกิจกรรมที่เอื้ออำนวยให้ผู้คนในชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีซึ่งกิจกรรมดังกล่าวอาจจัดโดยเจ้าหน้าที่องค์กรของภาครัฐ หรือองค์กรพัฒนาเอกชน หรือการร่วมกลุ่มกันของประชาชนในชุมชน ตัวอย่างกลุ่มหรือชมรมที่ทำงานด้านการพัฒนาสุขภาพของบุคคล ในชุมชน เช่น ชมรมผู้สูงอายุกลุ่มหมู่บ้านแม่เบอรวัน ชมรมแอโรบิก กลุ่มประชาคมชมรมสร้างสุขภาพ กลุ่มกีฬา ชมรมคุ้มครองผู้บริโภค กลุ่มเกษตรปลอดสารพิษ กลุ่มแกนนำเอตส์ กลุ่มแพทย์พื้นบ้านสมุนไพร ชมรมรำไม้พลอง กลุ่มพิทักษ์สิทธิ สิ่งแวดล้อม ได้แก่ กิจกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านการเข้ารับการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเพื่อพัฒนาสุขภาพในชุมชน การดูแลรักษาสุขภาพ การออกกำลังกาย การเฝ้าระวัง ปัญหาสารเสพติดในชุมชน การเฝ้าระวังและรักษาสิทธิผู้บริโภค กิจกรรมด้านการให้ความร่วมมือในการควบคุมและป้องกันโรค การดำเนินโครงการอาหารปลอดภัย การส่งเสริมพัฒนาการ แอโรบิก รำไทเก็ก ฟุตบอล ตะกร้อ กีฬาพื้นบ้าน เป็นต้น มีการจัดสวนสุขภาพให้แก่ทางผู้รักสุขภาพของแต่ละหมู่บ้าน ทุกปีมีการแข่งกีฬาประจำตำบล เพื่อเป็น สัมพันธมิตรและมีความสามัคคีกันของประชาชนตำบลบ้านแม่ อย่างมีคุณภาพและทั่วถึงมี การส่งเสริมสุขภาพตามนโยบายของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ให้ อสม.ของแต่ละหมู่บ้านได้ลงพื้นที่ โดยมีการตรวจสุขภาพ วัดความความดัน ตรวจและป้องกันโรคไข้เลือดออก โดยมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เรื่องการป้องกันและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากลูกน้ำยุง ส่งเสริมให้ชุมชนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันมีการ “ส่งเสริมปลูก

^{๕๖} สัมภาษณ์ นายก จ้างงค์, ใฝ่ปัน นายกเทศบาลตำบลบ้านแม่ นายก เทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

^{๕๗} สัมภาษณ์ นาย เนติพล นนทธรรม, เกษตรประจำตำบลบ้านแม่, ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

^{๕๘} สัมภาษณ์ นาย มนต์ชัย อักษรดิษฐ์, เกษตรอำเภอสันป่าตอง, ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

^{๕๙} สัมภาษณ์ นาย วัชร กฤษณา, ราชครูผู้ให้ความรู้ อาจารย์ประจำโรงเรียนเทพศิรินทร์เชียงใหม่, ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

พืชอินทรีย์ การทำการเกษตรด้วยหลักธรรมชาติ บนพื้นที่การเกษตรที่ไม่มีสารพิษตกค้างและหลีกเลี่ยงจากการปนเปื้อนของสารเคมีทางดิน ทางน้ำ และทางอากาศเพื่อส่งเสริมความอุดมสมบูรณ์ของดินความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศน์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้กลับคืนสู่สมดุลธรรมชาติ”^{๖๐} โดยไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์หรือสิ่งที่ได้มาจากการตัดต่อพันธุกรรม ใช้ปัจจัยการผลิตที่มีแผนการจัดการอย่างเป็นระบบในการผลิตภายใต้มาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้ได้ผลผลิตสูงอุดมด้วยคุณค่าทางอาหารและปลอดภัยโดยมีต้นทุนการผลิตต่ำเพื่อคุณภาพชีวิต

กล่าวโดยสรุปว่า การส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านความรู้ ความรอบรู้ ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ คุณธรรม ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตการมีความรู้ในการจัดการการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ หนี้สิน ดิน น้ำ ป่า ข้าวปลาอาหาร การออม การผลิต การบริโภค การลงทุน สุขภาพ สิ่งแวดล้อม ทั้งด้านข่าวสารและเทคโนโลยี

๕) ด้านคุณธรรม การพึ่งพาช่วยเหลือกันมีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

พบว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบไปในทิศทางเดียวกัน การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการวิเคราะห์องค์ความรู้และความเข้าใจของประชาชนตำบลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านคุณธรรม การพึ่งพาช่วยเหลือกันมีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต พบว่าหนทางไปสู่เศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ “หลักพุทธธรรมชี้แจง และเปิดเผยแก่ชาวโลกนั้นมีมากมาย”^{๖๑} ประกอบด้วยเนื้อหาหลากหลาย มีทั้งเนื้อหาใน “ระดับ สัจธรรม คือ หลักความจริงตามแนวเหตุผลตามกระบวนการตามธรรมชาติ ที่สามารถทำให้บุคคลเข้าถึงเป้าหมายสูงสุด คือภาวะหลุดพ้นจากความทุกข์ได้”^{๖๒} และเนื้อหาในระดับศีลธรรม คือข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่ทำให้บุคคลเป็นคนดี “ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม หลักธรรมคำสอนจึงถือเป็นหัวใจของพระศาสนา”^{๖๓} ในการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างถูกต้องหน้าที่ของชาวพุทธที่สำคัญคือ “การศึกษาหลักธรรม การปฏิบัติตามหลักธรรม การบำรุงพระพุทธศาสนา เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา โดยปฏิบัติได้”^{๖๔} เช่น “การเข้าร่วม

^{๖๐} สัมภาษณ์ นายพิเชษฐ ไชยวรรณ , กำนันเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง, ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๖๑} สัมภาษณ์ นาย มนต์ชัย อักษรศิษฐ์, เกษตรอำเภอสันป่าตอง, ๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๖๒} สัมภาษณ์ นายพิเชษฐ ไชยวรรณ , กำนันเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง, ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๖๓} สัมภาษณ์ นาย เนติพล นนทธรรม, เกษตรประจำตำบลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง, ๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๖๔} สัมภาษณ์ นายก จำนงค์, ใฝ่ปัน นายกเทศบาลตำบลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

พิธีกรรม ทางพระพุทธศาสนา การอุปสมบท บริจาคทรัพย์เป็นทาน”^{๖๕} เป็นต้น จะเห็นว่าการร่วมพิธีกรรมหรือการร่วมทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาก็ถือได้ว่า เป็นส่วนหนึ่งในหน้าที่ของชาวพุทธที่ดีด้วยเช่นกัน ที่จะ “ช่วยทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาได้อีกทางหนึ่ง เพียงแค่เรามีส่วนร่วมในพิธีกรรมหรือเข้าไปเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาก็ถือว่าเรามีส่วน ร่วมในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาอีกด้วย และพิธีกรรมก็จะทำให้เราเข้าถึงหลักธรรมอันจะทำให้เกิดศรัทธา”^{๖๖} ในศาสนา เกิดการประพัตติตนเป็นคนดีละเว้นจากการทำความชั่ว นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความเข้าใจและเข้าถึง “หลักธรรมคำสั่งสอนได้เป็นอย่างดีและพัฒนาคุณภาพจิตใจ”^{๖๗} ของประชาชนในชุมชน ด้วยกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญอื่น ๆ อาทิ เช่น วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ส่วนปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาในชีวิตประจำวันอย่างเคร่งครัด “ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนร่วมจัดสวัสดิการทางสังคม ของชุมชน”^{๖๘} ได้แก่ การแก้ไข ความเดือดร้อนหรือบำบัดรักษาโดยใช้รูปแบบการสงเคราะห์ การป้องกันปัญหาซึ่งเน้นเรื่องการพัฒนาความรู้และการฝึกอาชีพ การพัฒนาศักยภาพความคิดและจิตใจ โดยการพัฒนาให้มีอารยธรรม เช่น กิจกรรมดูแลผู้สูงอายุ เด็กคนพิการ แล้วก็ผู้ด้อยโอกาสส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนจัดกิจกรรมทางประเพณีที่สำคัญอย่างวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมของชาติเพราะเป็นสิ่งที่แสดงถึงวิถีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีต ประเพณีพิธีกรรมและภูมิปัญญาของคนในชุมชนอันบ่งบอกถึงความเป็นอัตลักษณ์อันสะท้อนถึงวิถีชีวิตอันเรียบง่ายเป็นสังคมที่พัฒนาชุมชนให้ก้าวไปสู่สังคมที่มีคุณภาพ โดยสร้าง คุณธรรม และจริยธรรมสม่ำเสมอส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าอบรมให้มีความรู้ความสามารถเรื่องเทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูล รู้เท่าทัน ข่าวสาร ให้ความสำคัญกับคุณค่าด้านจิตใจนิยม ให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์ และเชื้อชาติของตนเองให้มากที่สุด ผ่านกิจกรรมทางศาสนา และต้องร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อจัดทำหลักสูตรการสอน โดยนำเอาวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนของทางโรงเรียนเพื่อเป็นการศึกษาภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งในห้องเรียนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ วิธีการอนุรักษ์ถ่ายทอดส่งเสริมวัฒนธรรม ของชุมชนที่สูญหายหรือถูกกลืนเลือนส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนยกย่อง เชิดชู บุคคลที่ซื่อสัตย์สุจริต สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ ที่มีเจตนารมณ์เพื่อให้ประชาชนทำหน้าที่ในการพิทักษ์ ปกป้อง และสืบสานศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น สิทธิของชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรม

^{๖๕} สัมภาษณ์ พระครูวิจิตร ประชาบุญกุล,ดร. เจ้าอาวาสวัดหัวริน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

^{๖๖} สัมภาษณ์ พระมหาอัมพร ชุตินิโร,ดร. เจ้าอาวาสวัดสันคะยอม และพระอาจารย์ประจำสาขาวิชา รัฐ ประศาสนศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่, ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๖๗} สัมภาษณ์ นาย วัชร กฤษณา, ประชาชนผู้ให้ความรู้ อาจารย์ประจำโรงเรียนเทพศิรินทร์เชียงใหม่ ,๑๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๖๘} สัมภาษณ์ นางพัทธวรรณ จำปาเทศ, นักวิชาการเกษตรของเทศบาลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

อันดี ของ ท้องถิ่น อาทิ มาตรา ๔๖ กำหนดให้ “บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ” มาตรา ๖๙ “บุคคลมีหน้าที่สืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น ” และมาตรา ๘๑ “รัฐต้องส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ”และมีส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน “สร้างคุณธรรมการรักษากการทำงานเพื่อการพึ่งตนเองให้แก่เด็กและเยาวชน”^{๖๙} เช่น “หมู่บ้านศีล ๕ เป็นการนำหลักศีล ๕ การถือศีล ๕”^{๗๐} และการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีนั้นเป็นสิ่งที่ควรทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพราะจะทำให้ชีวิตเรา มีความสุข และสมหวังหรือหากเราต้องเจอกับปัญหาหรืออุปสรรคที่หนักหนาในชีวิตก็จะทำให้เรามีสติและรอบคอบในการแก้ปัญหาเหล่านั้นให้ผ่านพ้นไป และทำให้เราได้ใช้ “ปัญญาในการทำงานและสร้างความก้าวหน้าให้กับชีวิตและครอบครัว”^{๗๑} การจัดหาแหล่งงานการฝึกงานให้สถานที่ประกอบการ “การฝึกอาชีพในช่วงปิดภาคเรียนส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนลดละเลิกอบายมุขในชุมชนอย่างจริงจังส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนสร้างจิตสำนึก”^{๗๒} ในการช่วยเหลือประชาชน และชุมชนเมื่อมีภัยพิบัติต่าง ๆ ดังยกตัวอย่างที่สำคัญ เช่น จะใช้วิธีการทางสังคมให้เป็นตัวลงโทษสำหรับผู้ที่ยังหลงผิดในอบายมุข เช่น การจัดงานสำคัญต่างๆ ภายในชุมชน หากมีการเลี้ยงเหล้า ที่ เป็นต้นเหตุให้งบประมาณในการจัดงานนั้นๆ บานปลาย เพื่อนบ้านที่ไปช่วยงานก็จะให้ความช่วยเหลือและให้ความสนใจน้อยลง ทั้งยัง “สั่งห้ามไม่ให้ร้านค้าในหมู่บ้านนำสินค้าทั้งเหล้า บุหรี่มาวางขาย บ้านไหนที่กินเหล้า ก็จะไม่ใครสนใจ ยังรวมถึงในงานทางพิธีกรรมต่างๆ ก็จะไม่มีเหล้ามาเป็นปัจจัยในการบวงสรวง”^{๗๓} เป็นต้น ซึ่งการกระทำบางส่วนที่ว่ามานี้เป็น “กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เข้มแข็งมาก เพราะทุกคนต้องเห็นประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ มากกว่าประโยชน์ของตนเอง”^{๗๔} ที่สำคัญคือมีเงินเหลือเก็บเมื่อตัดพฤติกรรมที่เป็นต้นเหตุของปัญหาไปได้ การจะลดได้นั้นต้องเริ่มที่ตัวเองก่อน อีกทั้งการใช้สังคมเป็นตัวลงโทษผู้ที่ยังหลงผิดนั้นก็ เป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้คนสามารถเลิกได้ เพราะในเมื่อคนในสังคมเดียวกันไม่สนับสนุนการที่จะทำ อะไรต่อไปก็เป็นเรื่องที่ยากเช่นกัน แต่ปัญหาที่จะนำหลักเหล่านี้มาปรับใช้ในสังคมเพราะ “เราไม่สามารถไปห้ามใครไม่ให้กิน ไม่ให้สูบบุหรี่ได้หมด ซึ่งความจริงแล้วเราไม่ได้ต้องการทำให้เขาเลิกอย่าง

^{๖๙} สัมภาษณ์ นาง นิสร่า มีระจง, ปลัดเทศบาลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

^{๗๐} สัมภาษณ์ นายอุดม สิทธิเมธา, ตัวแทนเกษตรอำเภอสันป่าตอง, ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๗๑} สัมภาษณ์ นางทรงศนีย์ เครือธนุ, หัวหน้าเกษตรกรตำบลบ้านแม, ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๗๒} สัมภาษณ์ นาย ชาตรี แงบบุญเลิศ, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ บ้านเจดีย์เนิ้ง ต.บ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๗๓} สัมภาษณ์ นายทวี ธนารัตน์, รองนายก เทศบาลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐.

^{๗๔} สัมภาษณ์ นาย วัชร กฤษณา, ปรากฏผู้ให้ความรู้ อาจารย์ประจำโรงเรียนเทพศิรินทร์เชียงใหม่, ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

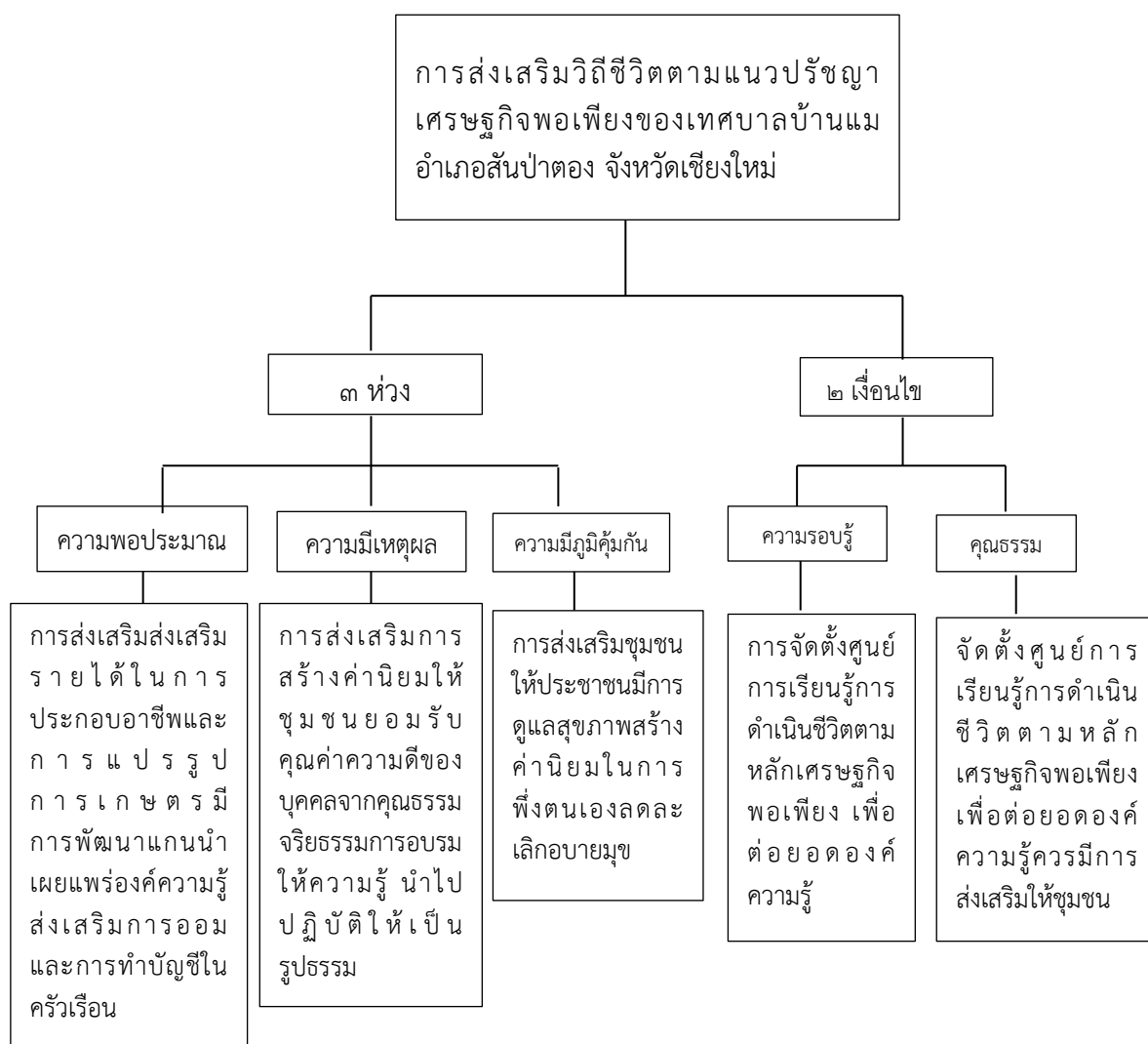
เด็ดขาด เพียงแค่เราต้องการ ให้สร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา เพราะเมื่อตระหนักแล้ว ความเข้าใจในปัญหาก็จะมีตามมา”^{๗๕}

กล่าวโดยสรุปว่า การส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ด้านคุณธรรม การพึ่งพาช่วยเหลือกันมีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม หลักธรรม คำสอนจึงถือเป็นหัวใจของพระศาสนา ในการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา อย่างถูกต้อง

^{๗๕} สัมภาษณ์ นางศรีไพร บุญแผ้วผล, หัวหน้าสำนักปลัดงานเทศบาลตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่, ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

๖.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้คือ ให้ทราบถึงระดับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลบ้านแม่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ตลอดจนข้อเสนอแนะซึ่งนำไปสู่แนวทางในการวิถีชีวิตตามปรัชญาแนวเศรษฐกิจพอเพียงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเทศบาลให้ประชาชนได้ดียิ่งขึ้น สรุปได้ดังนี้

๑) ด้านความพอประมาณ (รู้จักความดี อยู่พอดี กินพอดีตามอัตภาพ พึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีคุณธรรมด้วยความพอเพียง)

ข้อเสนอแนะ: เทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีองค์ความรู้ ในการประกอบอาชีพ และส่งเสริมรายได้ มีการตั้งโครงการมีการส่งเสริมผลิตผลและการแปรรูปการเกษตรไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องส่งเสริมหัตถกรรมแกะสลัก ในโครงการถนนสายไม้อย่างต่อเนื่อง เทศบาลควรมีการส่งเสริมการพัฒนาแกนนำแต่ละหมู่บ้านเพื่อไปเผยแพร่องค์ความรู้สู่ชุมชนควรส่งเสริมการออม และการทำบัญชีในครัวเรือน ทำให้ก่อเกิดการประหยัด อุดออม รู้จักพอเพียง พออยู่ พอกิน พอใช้

๒) ด้านความมีเหตุผล (ความเข้าใจด้วยเหตุและผลอย่างเหมาะสมจากความรู้ ภูมิปัญญา สังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น มาปรับแก้ไขและพึ่งตนเองให้ได้อย่างรอบคอบ)

ข้อเสนอแนะ : เทศบาลควรมีการอบรมโดยมีการเชิญวิทยากรหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ความรู้ นำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพเสริมจากวัสดุภายในพื้นที่ ควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นกลุ่มในกิจกรรมและควรมีการส่งเสริมการสร้างค่านิยมให้ชุมชนยอมรับคุณค่าความดีของบุคคลจากคุณธรรม จริยธรรม

๓) ด้านความมีภูมิคุ้มกัน (การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อโครงการกิจกรรมต่างๆ อย่างแท้จริงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล)

ข้อเสนอแนะ : เทศบาลควรมีการส่งเสริมชุมชนให้ประชาชนมีการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมด้วยภูมิปัญญาควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนสร้างค่านิยมในการพึ่งตนเอง ลดละเลิกอบายมุข และสิ่งเสพติดทุกชนิดและเทศบาลควรมีการพัฒนาการจัดเก็บแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเกษตร

๔) ด้านความรอบรู้ (การมีความรู้ในการจัดการการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ หนี้สิน ดิน น้ำ ป่า ข้าว ปลาอาหาร การออม การผลิต การบริโภค การลงทุน สุขภาพ สิ่งแวดล้อมทั้งด้านข่าวสารและเทคโนโลยี)

ข้อเสนอแนะ : เทศบาลควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ ควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนได้เรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินประจำวันและเทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้ฝึกออมทุกรูปแบบ

๕) ด้านคุณธรรม (การพึ่งพาช่วยเหลือกันมีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต)

ข้อเสนอแนะ: เทศบาลควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนได้เรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินประจำวันและเทศบาลควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้ฝึกออมทุกรูปแบบ